



Gebeden.

<https://hdl.handle.net/1874/340466>



5

Hs.
2 E 5

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

N^o. 405

Kast 2

Pl. E 405

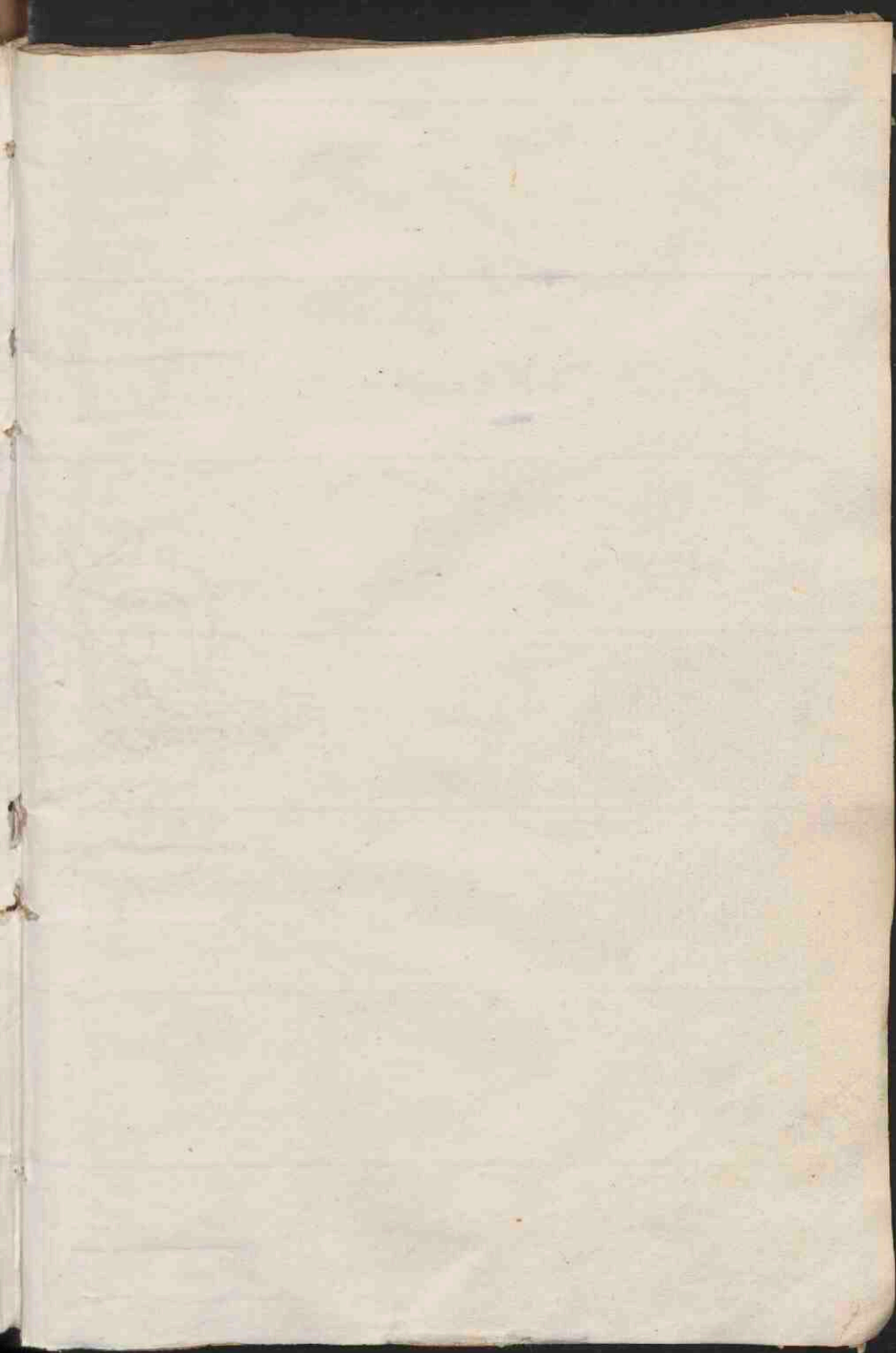
1031 (*Eecl.* 405.) *Charta*. 8°. 84 ff. *Saec.* XV.

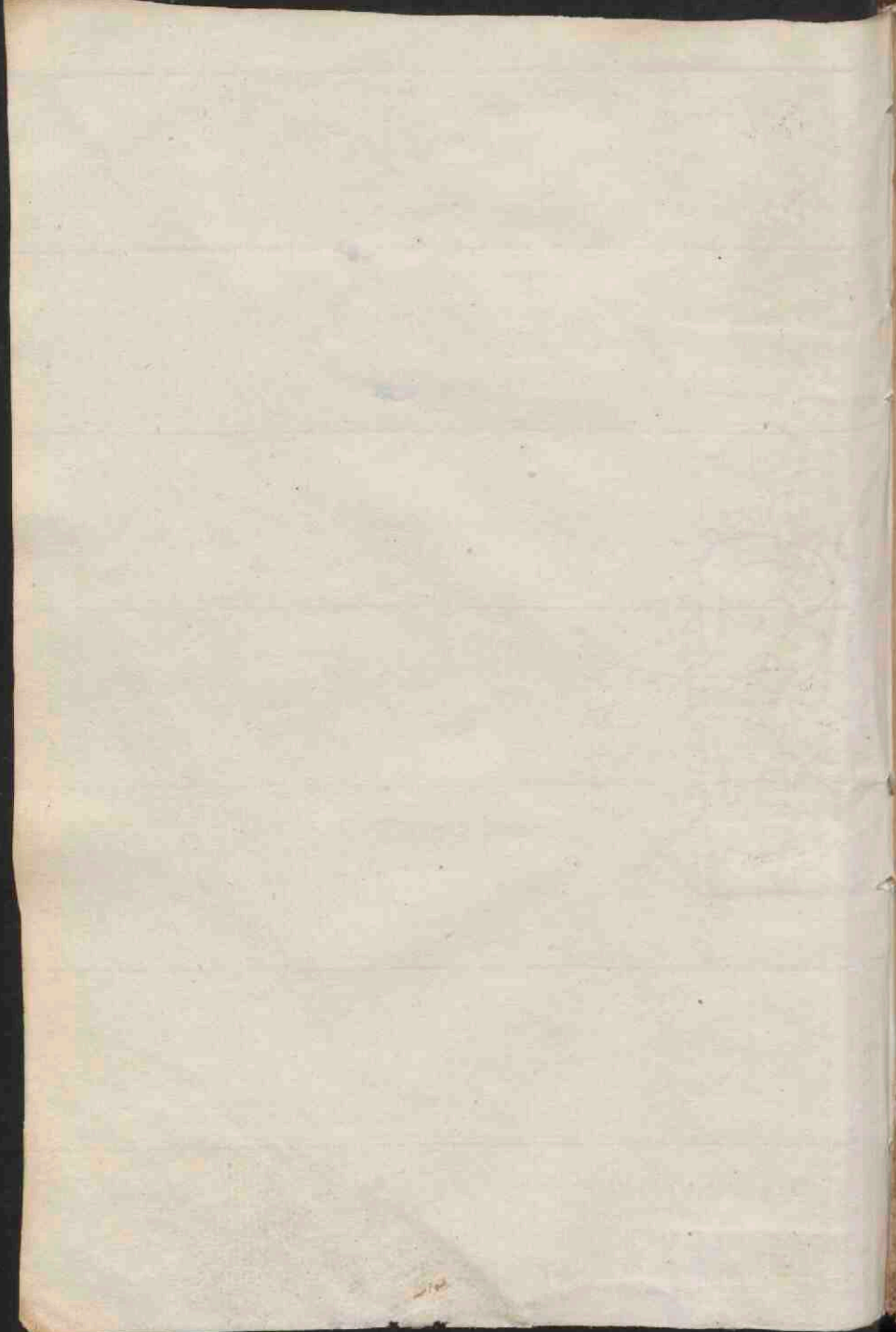
Gebeden.

Sahr mundt vabedant 1352. 151 -

Fol. 1a. Men leest van sijte bernaert die dit ghebet dat hier nae staet ghe-
maect heuet etc. ... Hier beghint die claghinghe Sijte bernaerts vander passien
ons heren ihesu cristi. Fol. 12a. Hier beghinnen vijf ghebedekijns die ... sinte
franciscus altoes plach te lesen, etc. Fol. 15a. Dit nae volghende ghebet plach
sinte bernaert te lesen totten louen ... der saligher maghet maria. Fol. 19a. Dit
sijn die vijf blijscappen onser vrouwen. Fol. 20a. Van sijte iohannes ewangelista.
(Hierop volgen gebeden tot versch. heiligen en bij versch. gelegenheden). Fol. 75a.
Hier beghint die seuen psalmen die tot onser lieuer Vrouwen gemaect is. Fol. 81b.
Een ... ghebet totten ... vijf wonden ... ihesu cristi.

„Dit boeck hoert toe Neelken (?) dye dit vijnt dye broncktet weder op sinte
peters korekhof.”





Die eerste honderd en vijftien

dyne dit vijft dyne bestet
Weder of sinne gues bestet

260. l.

Zand in ginde

Wilt noster my dat soe soe ons herten
hiet te hemel wort dat sat ombe
tyede s' dxan en der sy en wist niet
want dat hiet hiet hiet dat a
dat gdamen die in die goden gesamen
sy hadic hiet hiet hiet gubangien of
andic rinte daltant

Codd. MSS. Recentiores

n°. 33.

A

Meuleest van sijne vernaeft die dit
ghebet dat hier nae staet ghemaect he
uet Dat tot eere tijt doe hijt voor du
heylighen cruce las ghesien voort op een
tijt van enen heylighen deuoteliken mē
sche die van veers stont dat dat beelde
hem seluen vanden heylighē cruce los
te end sijne vernaezdum soerdijcke
duhellede Ende men wijntet bestreuen
dattet gheconformeert is vanden heyl
ghen stoel v...n romen. Hier beghint
die claghinghe sijne vernaefts vande
passien ons heren ihesu xpi. J.

Ghegruet sijstu myn salich
O du lieue here ihu xpi
Des ghegruet en wilt my
bequaem maken te bedri
tot diuen cruce Want du weetste waer
waer om ic dit begheere Ghif mi di
seluen teghemvoerdich Want ic gne
tot di ghelouend di hier teghemvoer
dicheit te sijn Och suete ihu hoe bloot
sie ic di Sich ic dy ueyghen mi hier voer
di ghif mi verlichtinghe dinre ghe
naden. Totten voeten ons heren. ij

Ex deus pollicetur
Iohannes de ...

I nenghe my voer die voeten
ons heren mit austen **I**n ghedē
kenisse dure waerdigher wonden **S**i
ic omhelse ende tulle die naghelen din
re voeten die di mit groter pijn wor
den in ghedrucket **O** goederherē va
der der armer minner der sundaren.
Sen weder maket der verdoender wer
leen mi dat ic di deser groter miltaten
dancken moet **O** hene ihū maket
ghesont dat in mi te broken is dat v
gudert weder dat verstroyet is ende
maket sere in mi mit deser medicina
eke wonden **O** hene here ic soke di
in desen cruce mit reynre herten al
soe ic bist mach **D**u selste mi ghesont
maken als ic hope maket mi ghe
sont mit dinen versche bloede **D**an
salic waerlyc ghesont sijn **D**in rode
wonden ende die diepe gaten die
sarme hene here in myre haerten
Op dat ic gheheel in dy word ghe
vesticht ende in dyre minen ghesū
dier **W**ant wat sieke menschen
die tot di comen en din voeten in

2
haere haerten druckien si sullē ghe-
sout van daen ghen oflatende die sou-
den **Quermits** dat aissen dinnre waer-
digher wonden **Pulene** here ihesu
xpc en versuade mi arme sundighe
mensche met die hien liggheit voer
dinen cruce en dine voeten **Om** beuā
ghen hebbe **Sich** my aen van dinc
helighe cruce ende begruet mi mit
ghenaden dinc medeliden **O** hene
heez die daer staetste an desen cruce
gherect **O** mijn wuertzore sich op
my here di hene here tot mi ende
spret tot mi wes ghesont ic verge-
ue di alle dinc misdact **Amen.**

Wes Totten kuyen ihu in
ghegruet heilige coninc der he-
melen **En** ghelouende hope der sou-
daren hangende aenden cruce als
een sculdich mensche waer god ende
mensche bevinghe der wallender kuyē
O hoe arm ende hoe naect waersta
hene here **Ende** hoe wreet was dat
spil des cruce **Die** bespottighe der
vermaledider stompers **Daer** ghi
wort ghepinnt in alle uwe leden wil-
ichlyc ende ombedwonghen **Dinc**

bloet wort onzenbedelyck wt ghe-
stort sonder op honden daer du te
male in wordes ghewaltichen **E**nde
du stondes al onbarnert in diez be-
dructheit en omme ghegorzet mit
enen lincen clede **O** mogheuthet son-
der eynde ende armoed die welke haer
ghelycke nye ghehoert en wort wie
is nu die om deser groter arizitten
heer di soeket en sijn bloet wt stor-
tet om die myne dings wtghestoude
bloets **W**at mach ic di mit
woerden die daer sinde bin van ver-
ken end haert van herten Wat sal ic
minen minner weder gheue die daer
vertoes te sterue voer my arme sin-
dighe mensche op dat ic niet twee
werven en sturue **O** hene here hoe
sterc is dijn mine die welke die e-
macht des doots niet breken en mach
O goede ihu onder hoe groter goe-
derherenre sorgheuen woudestu mi mit
dynen wonden op dat ic niet en wor-
de ghewont vanden ewighen door-
Sich hene here voer dijn mine dinc
vate ic di mit samenten en du weesthe

die sake al openbaer men du be-
 ste di **P**heer dat ic nu doen moet
 die niet verswaren mer wtuloevende
 bloet dyns lufs make my ghesont
 Ende wassche my van myne smitten
 der sunden ende make my sieke men-
 sche ghesont **H**ere wilt my dwinghe
 di te soeken inden cruce daer du staet
 ste vloedich ende wtgherecket **D**esen
 wille volbringhe in my al doch mi
 dat ic begheer **D**heer laet dat sijn
 myn eerste sorghe die mit repyne herte
 te soeken **W**ant het en is gheen ar-
 beit noch verswaerwille met het is
 een wassinghe ende een repynghen di
 onne te vullen **Totter syden ontficks**
Wes ghegruet heren ihu xpe:
 Onerste godstureulheit du biste
 altoes bereypt te verghenen **D**ij hoe
 bitterlyck so worden dijn minenti-
 ke leden wtgherecket ende ghebin-
 den opten roester des cruces **W**es
 ghegruet heilighe side ons ghesont-
 makers inden welken verbirghen
 is die honyck der soetheit ende vten
 wellen openbaren die nachten der

minen **W**t welke springhen ryme
ren des bloets reyn makende die son
dighē haerten **S**ich lieue here ihu
xpe ic gae toth mit enen bestaende
aensichte vergheestet mi ist dat ic
mildoe **W**ant ic gae om te besouwe
die minentlike wonden dijne sidē
Wes ghegruet opgheloken suet
hicheyt wt welken vloeit een reyne
aar der ghenaden **E**en openbaer
duer root bouen allen zosen ende
een alte salighen medijn onsen son
daren **D**ijn roos gaet bouen alle
wijn vendrēde der slanghen venijn
Dijn drinc is een dranc des leuens
ghē alle die dorstet haest v tot haer
te comen ende sprekēt **I**nkēt di op
ouerlucte wondē rood wondē wordē
op gheloken ende laet myn harte
dijne pinen ghenoecken **J**c wil te
mael in di gaen opluke dyn armen
tot mi die toth ropet en sprekēt mit
mynen mond loe make ic di ende
mijn herte bied ic toth drucke mi
mit minen aen dy ende trect mi

alte maken in dy **O**ch hoe suet is
desen suaeet lieue ihesu die dy
suaect hi wort verwonen van dy
re soetheit van minen te steruen
om dy miny ewighe mine **O**ch
lieue here ihu xpc inden grane deser
dieper wonden side soe graue in en
trecke myn hertte diep in dyn ghe
wondt herte op dattet daer yemicht
mach worden mit di ende ouer
scheiden bliuen van dy **S**oe macht
in vreden rusten ende nyemants
ontsien **O**ch lieue here ihu xpc **I**c
biddi laet mi in die ure mynre
doot myn aduoccht gaen in dyn
re heilighen gheuonden siden ende
vanmeer ic sterue soe laet mi come
lieue here mit di op dat die wred
leuen mit niet en misdoen ende ic
altoes bliuen mach mit dy.

Od myn sa **zotter borsten ihu**
lichmaker here ihu xpc myn
siete minner dyn eerbaer borst
is een huyt der minnen dat mit
mit anst is aen te tullen **I**c gruet di
wes ghegruet throne der drie non

Dicheit **W**ide arke der minnen **B**red
ende vulle der gheewre die vermoget
sij **E**en stertheit der sielen ende een
slaepamer der oetmoedigher **W**es
ghegruet heilighe boort in welker
borste rust alle tijt. **V**rolichheit. suet
heit. ghesontheit ende minne. **r**ep
ndheit. **k**oenheit. **s**ekerheit. **v**ellus
ticheit. **p**uerheit. **s**impelheit. **s**acht
modicheit. **o**ueruloedicheit. **e**u
ghe salicheit veruullinghe van alle
dinghen **W**anneez die vermoyde
menschen rusten in allulken goeder
heren ammer soe ontfaen si een
smake der soeticheit ende een verlij
tinghe haerre vermoetheit.

es ghegruet **T**otten harte ihu
ouerheilighe haerte myns liefs
liefs heren ihu xpi ouerste coninc
in gheuoeghet di mit blider herten
te ontfaen ende begheer altoes
mit di te spreken **M**it wat minnen
wordestu gheuonghen en mit wat

5
rouwen wordstu te broken dattu
di seluen aldus gheheel mt goette
ons di seluen med xilend op dattu os
vander doot verlossen soude **D**it hoe
bitter en hoe ontsacht was die doot
die daer in die minuētlke haerte ghē
door die minne dinge wredigher woz
ten bitend dny alre heilichte harte tot
ker doot dat dat leuendz werelt is **O**
whiertore harte om den bitteren doot
die du leste doe du inden trure stor
nelle **S**et die begheerte mijns harte in
di dat is dat ic bouen al van di beghe
ren moet **D**in minne moet ghetoghe
worden door dat wordh mijns harten
Ic die een sonder bin ende een sculde
maer mit welker minnen ghewont
worden alle die onne vaen **D**in
minne is seer suet den ghenē die di
smaken si en wort hem niet swaer
aer ontruds den smake dinge mi
nen soe gaethi in dinen roke ende
soect di **O** utuertore hene haerte
word vermeerzet ende op gheloken

als een rose wonderlyche seer wel
ruikende sette di in mynre herten
ende saluet dat ende berneert dat
mit dynre gheunden waerlyche
die di minnet die hylt gheswelt wāt
wat hi doet dat en weet hi selue
met noch hi mit hem seluen niet
bedwinghen hi en heeft gheen
mate der minnen want hi gheuen
menighen doot wond steruen
aldus wortuen verwonnen van
dynre minnen **¶** siete here ic
roep toth want ic di seer minne **Ic**
bidde di wond minn harte op dat
tet hem doeghen mach toth mit
euen pinighen toekeer myn
herte begheert te leuen in dynre
minnen op dattet niet en slaep
in der onduch **Het** bidt toth het
sreit tot di **hi** het aen roept di
Het begheert di in allen iden **¶**
rose des haerten myns lieue mi
naers ihu xpe **luke** di op ende
verhenghe dat dyn welruikende

6

roke word vermerret in mylact
myn haerte na di haesten ende set
te dat myn mit duy soe dattet een
moet sijn mit di daert hem schuen
in mach begripen **I**n diene here
ihū xpē moet myn haerte altoes
rustend bliuen want het wort
toth beruert om di minentlike te
gheuolen ende opeubaelijc in di
te gaen **O** here en wil minn begee
te met weder staen met hoor in
soe dat ic duyre gheuoelē mach
es ghegruet **Toten handen xpi**
minentlike godz herē ihū xpē
alle seer ghemoet mēz doot mē
cruce ghelaten **I**nden cruce bistu
ghehanghen mit wtgherecten
heilighen handen ende die bitterli
ke doot naghelt **W**es ghegruet
heilighe hande myns liefs heren
ihū xpē gheuaghelt acuden honte
des bitteren cruces en doer sla
ghen mit plompen naghelen **D**aer
henghestu mit wt ghestortē bloe
de gheduet myns arme sondaers

Sich lieue here din heilich bloet
vloiet ontrent den nure van bei
de dinen handen oueruloedlyck
root ghelyck den rosen ghegeue
tot euen loen onser salicheit **D**in
suete handen doerboert mit yser
naghelen gheueruet mit dinen
heiligen bloed die drucke in my
re harten lieue here ihu xpc om
dure minnen ende ghif dryncke
minnen dorstighen mond der siele
vanden drepelen des minnentlike
bloets **S**ich hoe minnentlike stortestu
wt din bloet ende hebset bereyt
te gheuen den quaden ende den goe
den **D**en quaden wepstu daer me
de vander quaetheit **E**nde den goe
den treckstu meer ende meer in di
ende dus settestu di mit op ghe
loken armen te ontfanghen alle
menschen die totti wmen wille
Daer om lieue here come ic ar
me sindaer totti ende presenteer
mi di daer du hanghestu ghe
wont ende bloedich **A**ltoes heuef

7

tu ontferme uulle opten siecken **H**ier
om lieue here en wilt niet verswari-
wesen mi te ontfanghen want du
bist altoes bereit te ontfanghen dieu
dieures die di minnen **D**aer omme
lieue here trecke mi di alle crachten
mijne sinnen ende trecke mi aldus
in dinen cruce **M**ijn vermoeghen
minnen wille ende mijn wetenheit
laet dienen cruce **E**nde maect mi be-
quaem in dinen armen ontfacen te
werden **I**n deser groter minnen her-
ke mi lieue here ende om dijn heil-
ghen cruce trecke mi totten seghe-
des cruces **E**nde daer wilt mi doen
een volcomen ofdoen van alle mine
sonden **O** heilighe hande mijns
lieuen verlossers ihu xpi **I**c omme
vare v al suchende verblid ic mi
ende dancke di dijne sweterre mar-
telen **E**nde ic begheert di te bewe-
nen ende albeuende te ruffen die har-
de naghelen ende in mijne harte
te ontfacen die dropelen dijns hei-
ghen bloets **I**n dinen bloed be

gheer ic ghewasthen te wesen
ende aldus ghewasthen benele ic
mi di al ghehedliken **D**in heili-
ghe handen moeten mi bescheerme
van al dat mi hinderlyc wesen
mach teghen di **A**men. **T**otten aen-

Oferbaer **A**ghijn ons heren ihesu
ihū wes ghegruet die weer-
dich biste datmen di altoes socket
denctet op mi die hier staec voer
di **E**nde outfanghe mi in dijre ge-
naden wes ghegruet suete minnu-
like aensichtij mijns liefs heren
ihesu xpi seet verwandelt om mi-
nen wille in bleetheden wies soen-
heit die enghelen ontsien ende be-
gheren **D**at din verbe ende din
schoentheit verscheyden is van di
dat en verwondert my niet want
die doot is in dijn aensichte **D**aer
du hangheste in dinen verdriet
ghequellert mit groter dorheden
aldus ghepynliche ende versmaect
vortste om mi arme sondaer en
oer ghedoot **J**e bidde di lieue

8
here ihu xpe wil mi di seluen vrie
delken tonen noch linden in desen
daghe mit euen teyken der minnen
O goedertieren heer wil mi din bit
ter liden te kennen gheuen **W**t di
nen monde heb ic ontfacen houich
mit soetichet der melken voer alle
weelde **O** here en versmaet my
arme sonder niet nach en wilt
my niet met vergheten **H**er in die
veruaelijcke vrie allet naket myn
re doot soe neyghe dijn hoeft tot
my **O**ch minnaer des cruces ghif
my dat ic vrolyc worde gheset ou
der dynen liden **E**nde laet my ster
nen onder dinen cruce mit di op
dat ic onder din liden sterne **O**
goedertieren here ihu xpe du die
hier tegghenwoordich biste in mijn
re memorien ic dancke dy dijns
bitteren doots ende en laet my
niet steruen sonder dy alst tuis
ende di behagghelijck dat ic ster
uen sal lieue here soe en wilt
my dan niet beghenen **H**er in die

vermerlike vns mynre doot. soe
compt my arme sondare te helpen
ende verlost my vanden boesentlike
gheesten. **O** lieue ghemind here
ihesu xps wtuercoren coninc des
hemels staet my bi alstu mi gheschie
des te seiden van derzich. **L**ieue ghe
mind wtuercoren here ic bidde di
toent dan my di seluen in dinen
salighen cruce. **D**u die daer leuel
te ende **regum** regueerste ewelike
sonder synde. **A**men.

En ymighje begheerte gode te lonen mit
alre herten vāde goed dat hi ons ghedaen
heeft. **H**eer mijn god ic begheer di te
louen want om di te louen be
kenne ic my ghesepen te we
sen. **D**och op mijnen mont in dinen
loue om lof ende eere te bewisen di
nen heilighen naeme. **W**erwecke
mijn harte in di verdryf alle ve ver
driet in stort dijn gracie ontstet die
minne op dat ic di tanelike ende be
ghoerlike danckbaerheit bewisen
mach. **W**erghif mi sondighe mensche

9

alle misdact reynich my van alle
onsuertheit des vleshts end des
gheestes op dat ic waerdich word
innen onreinen mont op te liken
totter eeren dijns naems. **M**er wie
mach ghenoech wesen te louen die
grondelose waerdicheit dijner god
liker moghentheit want alle die
crachten der hemelen en sijn niet
ghenoech te kundighen als behoer
lyck is die grootheit dijner moght
heit hoe veel meer ic cranche men
sche worm end slanck der arden
alle creaturen ghebreken in volco
mentheit dijns louen naen worden
dijns ghyeten dancks daer hi seit
Sjns waerdiken te helpen dat is
bouen hemel end arde sel ic noch
tan daer om swighen van dijnen
loue want ic di als behoerlyck is
niet louen en mach of sel ic daer
om swighen eente maal stom wesen
want ic my onreyn end sondich
bekene werre sijn in dese ondrauc

baerheit dat ic laten sonde di te
louen die een yeghelic creatuer
suldich is te louen ende alre meest
die rechte mensche dien du bo
uen allen anderen creaturen so
weel gauen ghegeuen hebste **T**
Totten beschouwen der hoerheit der
godliker moghentheit en kauer
van a'andheit myns selfs in met
verheffen **A**er dat wilke den ce
derbomen van iherosolims als den
ghenen die sterket sin laten en
wil mitten distel een neder stat
soeken die in ghelijc is nochtan
en wil ic swighen met van alle
loue **A**ldus horen wi onder den
sueten sanghe der voghelen in der
wonde die rauen oec horen sanc
singhen ende dienen horen sap
per mitten seluen deynen dat
si ontfanghen hebben **A**ldus ic
die een sondaer bin hebben al
leen voer die hant der rouwe
van minen sonden en daer mede

wil ic als ic best mach minen god
 louen inder ewicheit liet sieters
 en am ic van gode singhen dan
 dat hi suet is allen menschen ende
 dat sijn outfermherticheit guet
 bouen alle sijn werken **O** mijn
 god mijn outfermherticheit hier
 in verblijt hoor mijn siel mijn co
 saenae veruoecht haer ende alle
 mijn been worden begoten mit
 onmeteliker blyscap **D**eseu sanc
 sel mijn siel singhen totter ewich
 mit blyden ende mit sueten sanghe
O vaders der outfermherticheit
 o god ontspreklicher ghenaden ic
 beken warachtelijc ende beke hu
 den ende tot alre stont wt alle mijn
 ze harten alte onreynen ende be
 smetten sondaers te welen woor
 di dien betnemliker waer mit
 ueder gheslaghen aensicht mit
 suchtenden namen ghenade ende
 vergiffnisse te bidden dan dine
 alre zuetsten naem mit minen

blenckende monde te nemen ende
te louen. **H**ier nodstan wt enen be-
trouwen dijze alre ghenadichster
goede menicheit ende in ghebozen-
re outfarmherticheit begheer di
te louen wt dat hemellicke myns
haerten **B**iddende dijze godlike
gheuden dattu my onzeyne wor-
me niet en versmaeds noch en
verbieeds te louen dijnen hoghe
name niet wil ontfeken ende
verwerken alle myn inbedinghe
crachten di te louen mit blide
denonen. **H**ere god dijn lof
bistu selue ende du en worste va-
nemenant na dijze waerdich
gheloest dan van di seluende
Hier omme mijn god di wil lo-
uen dijn onbegrijpelicke god-
like wesen dijn onsprekelicke
almachticheit dijn ouerinnelicke
wijsheit dijn oneyndelicke suet-
ticheit ende onghemeten goe-
derheerentheit. **D**i moet louen

11
Dijn oerdraghende goetheit Dijn
oueruloedighē outfermherticheit
dijn outsprekelike cracht ende dijn
ewighe moghentheit **D**i moet
moet oec louen dijn alre rechtuer
dichste gherechticheit dijn alre wif
te ordmanae dijn aerlike schoen
heit ende dine onerste minne **A**lle
naem ende alle vooert dat van
di ghesproken mach worden dat
moet di louen eeren ende verhef
fen met ewicheit **T**ot dinen
loue si oec bereit die alre duer
ludichste hemelsche coninginne
die gloriose maghet maria ende
moet mit al dat hemelsche hof
hoerthlike louen dijn onsenlike
moghentheit **D**usentich dusent
sazē der enghelen di dinende
mit behoorzker waerdicheit mo
ten dinen eeren ende dancken
van minen weggen ende dijnen
bewisen onernelike louen der
dancknerheit **E**nde ten wesen

hondert dusentich dusent der he
melsther burgheren hi du staen
& moeten di louen ende aenbe
den mitter meester vruetheden
ende mitter meester aeren ende
werdicheit **E**nde alle dese hemel
sche blide staer moet di van mi
nen weghen mitter alre knoes
ter behaetlykster gruet grue
ten benedien ende glorificieren
inder ewichheit **A**lle dijn wtuer
cozen heilighen der welker na
men ghescreuen sijn in den boeke
des leuens moeten di louen en
glorificieren mitten ewighen
lof **E**nde moeten di bidden om
volcomen verlatenisse der sou
den om een salich wtganc in
leuens enen goeden doot om
een ontgaen der ewigher ver
doemenisse ende om verwer
tinghe der hemelsther glorien
Ende om di te besontwen ende
te louen in der ewichheit des

leues ende regneers van ewen
 tot ewen Amen
 Hier beghinnen mit ghebedrijns
 die die heilighe devote man sinte
 frauncis aldies plach te lesen mit
 groter ynnicheden hijs litensel so
 der tydel dies leest en sel miner
 meer sterue hi en sel vleysche lie
 onsen here ihu voor sinen doot:

lieue here ihu xpe hier
 sta ic voor di als een ar
 me sondich ende seer misdadich
 mensche die mit sinen sonden
 die wylt ende siel besmet ende v
 doer heest voor euen stren
 ghen rechter die reden van my
 enchen sel wden wuysten da
 ghe met alleen van minen ver
 dien den werken mer oer van
 alle minne ghedachten Hier om
 me bid ic v lieue here ewyge
 almyghige god om des onscul
 dighen oerdes wil dat ouer
 di gheghenen wort dattu my

alle myn sonden vergheefte
ende mi een ghenadich richter
wiltte wesen in mijne lester noot.

O here ihu *ave maria* :
xp̄e hier sta ic voor dinen
oghien als een arm dientste
knecht voor sinen heer. **P**ien
ic ende alle ghelounghe mensche
suldich sijn te dienen hier om
bid ic v lieue here dattu mi
wiltte laten bekeunen dinen
alren besten wille in allen
dinghen te volbringhen. Ende
en laet mi minner meer ghe
noelen noch ghedoen daer ic
dijn gheinde med verliesen
mach. *ave maria*

O lieue here ihesu xp̄e hier
sta ic vor dinen oghien
als een arm bedelaz voer ende
riken tonne. **H**ier om bidde ic
v lieue here dattu mi arme
mensche *ave* maken wiltte
mitten stat dijner ghenaden

Ende myn bloot ende naect me
 sche cleen wilste mit dynre god
 liker minnen Ende oeren mit
 ten paerten der verduldicheit
 in allen duetijden op dat ic tot
 ouerster builoft waerdich ghe
 worden worde daer du my toe
 gheropen hebste. **Aue maria**
 lieue here ihu xpc hier sta
 ic voor di als een kind
 voor sinen vader want ic lijf
 ende siel van dy ontfanghen
 hebbe al en was ic niet onder
 danich als een kind sine vaders
 mit recht suldich is te sijn **Hier**
 om bid ic v lieue here om dij
 re vaderliker trouwen wille
 dattu mi voor alle staelike
 dinghe behoeden wilste als een
 vader sijn kindt Ende wilt mi
 mijn sonden verghen die ghe
 leden sijn en dat ic di volcomie
 liken bekennen moet en mi
 voor alle reghemvoerdighe

ende toecomende sondeu behoeden
als dat dijn godlike ghenade sonde
onderkiet an mi arme mensche be
houden worde **amen aue maria** : **z**

O lieue here ihu xpe hier sta ic
voor dinen oghen als een vrient
voor sinen alren liefsten vrient dien
ic stuldich bin te dienen bouen alle
creatures **al** heb ic lieue heer dijn
vriendstap dinc wijt verloren mit
mynen vylen onreynen sondeu
nochtan laet di lieue heer ghedencke
dattu myn stepper sijnste **Ende** du
my niet dijn selfs beelde ghebeelt
hebste **Ende** van groter minen in
mit dinen heilighen paosen die
ren bloede ghedwoghen ende mit
dinen bitteren doot verlost hebste
Hier om keer lieue heere dinen
toorn van my ende nem my in dijn
re hoeden ende in dijne ghenaden
Ende voeghe dijn ontfermhartighe
godlike menscheit mildeken an my

arme mensche Ende gheest my lieue
 heer te smaken dijn grote suetheyt
 Ende maect mi bitter alre creaturen
 soetheit ende ar wezelt paelheyt
 op dat ic lieue vtwezozen heer di
 alsoe minnen moet ende di dijne
 minnen alsoe danken dat ic lieue
 heer dijn hulde vermaghen moet **Hi**
 na desen vergaenliken leuen dat ewi
 ghe leuen besiten moet Amen
 Soe wie dit na ghescreuen ghebet alle da
 ghe leest In dien daghe en sal sy niet
 haesteliken steruen :

O here ihu xpe almachtich god
 goederheren ghesontmaker
 Ic groet dijn alre heilichste
 hoost voer ons ghenoeut mit door
 nen ende mitten ried gheslaghen.
Ghegruet sijstu alre claerste aenschijn
 ihesu xpi voor ons bespoghen ende
 gheslaghen aen dyne krukuebacken.
Ghegruet sijn die alre goederheren
 ste ogheuen ihu xpi ons ghesontmakers
 voor ons begoten mit tranen **G**he
 gruet sijstu alre heilichste mont

ende alre suetste keel voor ons
mit edic ende mit galle ghelact.
Ghegruet sijn die alre goederne
ulste oren ihu xpi voor ons ghem
nicht mit laster ende verdact.
Ghegruet sijn die alre goederne
ste ende oetmoedichste hals ghesla
ghen seer wredehc ende dijn alre
soetste zugghe voor ons doorzefelt.
Ghegruet sijn die eerwerdighen
handen ende armen voor ons wt
ghenect ende door naghelt anden
cruce. **G**hegruet sijn die alre oet
modichste borst voor ons inder pi
nen seer ghemopet. **G**hegruet
sijn die alre glorieste side voor ons
doorsteken mitten speer. **G**hegruet
sijn die knyen ihesu xpi voor
ons gheboeghen in den ghebede.
Ghegruet sijn die eerbaerdighen
voeten xpi voor gheuest mit na
ghelen. **G**hegruet sijn dat alre e
delste bloet ghenoloren in den
lichaem xpi. **G**hegruet sijn die alre

Heilichste siele ihu xpi beuolen
 inden handen des vaders **E**nde mit
 ter seluer beuelinghe beneel ic ihu
 den ende in alle tijt myn siel ende
 myn lichaem ende myn hertze en
 myn worden ende myn werken
 myn leuen ende myn doot **E**nde
 alle dat my aenlept **O** millike
 heere heer **W**erleen mi bi dijne
 milde goedermeentheit goet ghe
 loue sekeren hope volcomen car
 tate **E**nde mi desen vergaenckel
 ken leuen dat ewighe leuen te
 ghebruke mit dynen heilighen
 ende wtuer rozen ewelike ende ym
 mermeer **A**men.

Dit uie volghende ghebet plach sinne
 bernaert telken roffe loue en totter
 eere der saligher maghet maria.

O bronwe der glorien ende ro
 mighene der vrolicheit **O**ff
 tepue der goedermeentheit
 ende der ontferrulicheit **O** clae
 heit des hemels **O** soetheit des na
 radys **O** ioerlicheit des helken

Vronwe der enghelen **O** Jubilane
der heilighen **O** uerblickende ge
me alre maechden **O** gloriose vrou
we di beneel ic hueden sonder lin
ghe ende in alre tyt myn siele ende
myn lichuem ende al myn leuen en
myn doot ende myn verasinghe
Want du in ewicheit blijste maght
ghebeuedyt mit ihu xpo dine soen
Die mitten vader ende den heilighen
gheest leeft ende regueert van et
ewichden in ewichden Amen.

**Des morgghens als gi op staet so sel ghi
eens trinc voor vslacn en segghen**

Ihu naem ons liefs heren ihu
xpi sta ic op die mi verlost heuet
mit sinen durbaren bloede die moet
mi hueden in desen daghe ende alle
die daghe myns leuens regyzen be
uedien bewaren ende sterken in al
len goeden werken Ende moet mi
na desen leuen bringhen totter ewi
gher glorie Amen. **Syebet:**

O almachtige almachtighe ende
ewighe god Ic dancke di en

lone di vten grond mijns herten
 dattu ouermits dinc grondeloseit
 vermheerlicheit di gheuerdicht
 hebste mi te behouden in deser nachst
Ic bidde dinc onuereliker goeder
 hereitheit dattu mi verkenen wiltte
 dat ic desen toecomende dach mit alre
 vermoedheit gheloue ende mine
 alsoe overbrughen moet dat di mi
 nen dienst ende alle mine werken
 behaedht moeten wesen **O**uermits
 ihu xpm onsen heer **Amen**

Milike here **Des monts oratio**
 ende heilighe vader **O** almachtige
 ghe ende ewighe god **Ic** bidde di door
 din ewighe goetheit wilt mi barm
 hertelike verghenen ouermits d
 wunnighe des heilighen nms war
 ic in desen daghe misdacn hebbe of
 in onghen mach hebben ouermits
 verfundheit of trauchheit **I**n woer
 den **I**n werken **I**n ghedachten ende
 in menighen outbluen der duertich
 teghen die gherechticheit dinc ghe
 boen **E**nde wilt mi goetziuen heer

in deser nacht behoeden van alre
aen vechtinghe ende fantasien der di-
uelen **O**p dat ic ouermits d'ure g'
nen ende ghenaden van alre duveliker
ende menscheiker bedriechnisse ver-
loff- loff mach worden **E**nde des mo-
ghens mit godliker vruechden ende
blyscappen op mach staen om die on-
spreklike moghenheit d'us heh-
ghen naems te danckē en te louen
Ouermits onsen lieue heer ihesum
xpm Amen. **Totten vijf wonden ihu**

Oalmachtighe ewighe god ic bid v
voor die eer uwer heiligher vijf
wonden die ghi ontfien hebt ende
door alle der pinen die ghi aenden
ure doghe de dat ghi myn harte
ende myn sinen wilt berouwen in
uwer welbehaghechheit **O**p dat ic
nimmermeer van desen leuen en
scryde sonder euer bichte ende waer-
berou **E**nde wilstoringhe der trane
woer myn sonden ende dat heilighe
saament te ontfanghen voor myn

Doot tot myze hoetlyker salicheit
Vader heiligheer d'neodicheit

O Du hemellicke vader almachtighe
ghe god ontferme di oner mi
arme sondaers en vghif my
alle mijn misdaet ende ghif mi macht
ende macht te weder stuen alle sonde
Ende verleen mi huden wive ghe
maet voort te gaen in allen duechden
om dyn almachtighe godlike ghe
welt Amen **Totten sone ghebeth**

O Du ewighe wysheit soon des
almachtighen vaders ontferm
di oner mi arme sondaers Ende
verlucht mi huedu mijn verdunf
terde harte ende mijn verblynde oe
ghen der verstandnisse Ende leyde
my wt alle werzighe ende bhutht
Afer walscher werelt ende stuer mi
inden rechten wech dijne ewighe
wysheit dijne waerheit ende dijns
lichstens Amen **Totte heilighe gheest**

O Du heilighe gheest die ar bis
te een minnen baut des vaders
ende des soens Ic daghe di iamer

lyck al minen noot ende bedroeffe,
missen **S**onderlinghe dat ic ghebō
den bin mit veel banden menigher
swaerze sondeu **E**nde want du biste
een barmend vier **S**oe bid ic di oet
moedliken dattu om dine onbegri
peliken mine verbernes alle die
banden mijne sondeu ende ontfout
ste alle die vruchten mijne lieken
mit dijne soeter minen **E**nde dat
tu mi treckes mit dijne barmert
liker minen wt nu seken alle mael
in di **S**oe dat ic alle creaturen moet
sternen ende alleen in dijne minen
leuen moet nu ende ewelijc sonder
eynde **A**men **dāt sijn die sēne bliscappen**

Oerblijt ende veruuech v uuech
dat v machdelike blome die
uit sonderlinghe erentliker
weerden ouer gherlomme biste **D**er
blēcken der **D**er enghelen **D**er pa
pisten **E**nde alle veruerden heilige
die daer sijn inden ghetale der weer

dicheden **T**erblijt v ende veruruecht
 w alre lieste brunt gods want ghe
 lye dat dat weerd sommen sijn den
 dach verlicht mit sonen sijn **S**oe
 gheest dyn cluerheit een weerd sijn
 scherlike hier opter oer den mit wolle
 lichte dynus vreden **T**erblijt en ver
 uruecht v bleuckende wat der duet
 den wies stoel gheset is ten oerbuer
 des hemelsryck **W**ant du alre weerd
 dichste wuster gods goederheerlike
 worste vanden heilighen gheest
 mit groter blyscappen **T**erblijten
 veruruecht v een drachticheit djs
 soens wille ende dinen wille in een
 gheuoeghet tot bedoesten **S**oe wat
 du maghet veruolges te hant ver
 maghet ende inpenres wat ghi be
 gheert van inen lieuen kynde. **T**
 erblijt ende veruruecht v moeck
 der wesen want die vader des ouer
 steu sel dinen diures gheuen hier
 een bequatenlyc loon op der aerde
En een salighe stat daer boue in den

hemel **V**erblyt end verurnecht
v heilighe oetmoedighe maghet die
daer vernert is mit enen gloriose
den lichaen want du alre grotelichte
verdient hebste te wesen van sulker
werdicheit dat du biste gheseten
alre meeste der heiligher drienon
dicheit **V**erblyt end verurnecht
v moeder end maghet pure want
du vooruer woetste end seker biste
dat dyu blyscappen upruermeer
en sullen verminnen noch resteren
der eweliken dieren en florize
in die ewighe vruetheit.

O heilighe wuister gods du biste
verheuen bouen den thoren der
enghelen totten rijk der hemel
bidt voor ons **laet ons bidden**

O alre suetste here ihu **Colla**
xpe die dyu alre heilichste
wuister der glorioser maghet ma
rien mit ewighen en salighen
blyscappen in den hemel verblyt
hebste **W**erleent ons goederhe
liken dat die selue verdiente en

ghebeden salichliken en voerspoec
 die onse harten ende lichamen
 moeten nu volghen en totter blijf
 cappen & gloriozer heiligker maghs
 salichliken toe moeten comen **Des**
 leues en regueers mit gode den va
 der in ewicheden des heiligghen ghees
 tes een god in ewicheden **Amen Dit**
Sijn die vijf blijscapen onser vrouwe

Wes blide maria maghet vol
 van ghenaden du hebste den
 soen gods dat ewighe woert mit
 ten woerde ontfanghen **Wes bli**
 de vruchtbaer aerde die vrucht
 des leuens hebste voort ghebrocht
Wes blide suuerlike blyende ro
 se volstocuheden doe xpc verrees
 vander doot **Wes blide** moeder vol
 glorien doe xpc te hemel dan.

Waria wes blide want du ghe
 brukes in der weelden ghelijc recht
 als die rose versament mitter ley
 en maect ons reyn van sonden en
 vergaert ons mitte dijn soe ihesu.

Heilighe sijte **J**ohannes
baptista gloriose doper ons
heren ihu xpi **G**he waerdi
ghe di op mi sondighe mensche
te sien mitten salighe oeghen
daer ghi nu med stouvet dat
suete lam dat ghi inder aerden
mit ulben viugher wijsd segge
de **S**iet dat lam gods dat of doet
die sonden der werelt **A** mi
ke doper xpi **I**cbid v wt den
resten mijns harten dat ghi die
seluen sachtuoedighen lam wilt
bidden dat hij myne misdach
wilt ontfermen wt dier seluer
onghemetenre minen die han
voor v mi den standeliken bittere
doot heeft doen liden inder galge
des cruten soe dat hi mi verghe
ue end verlaet stont end pijn
van alle minen voerlede sonden
End mi alsoe behoed vanden
toetomenen **D**at alle myne be
gheerten ghepni geest en ver

claert moeten worden Ende alle
ghebreckelike neyghinge mynre
sinuen te grond in my ghedoot
moeten worden Op dat sijn ghe
benedid men woort meer in mi
altoes gheheicht moet worden.

O heilighe sinte Johanes bapst
ta mit alle den heilighen patriarche
ende propheten bidt voor mi En
weest bi my nu ende in die vre
van mynre doot amen

van Sinte iohannes ewangelista.

Owtuer toren apostel gods weer
dighe heilighe iohannes ewange
lista Ic bid v ghewaerdich v te ho
ren ende te ontfanen myn ghebet
Ende wilt dat offeren den alren o
uersten O heilighe gheuid apoc
tel ende alre hoerlyste ewangelist
dien onse here in den anoutmael
op sijne heiligher borst rustende
vertoent heuet sijn verborghen
hey melike dinghen O wtuertore
maghet ende behoeder der ouerster

maghet ende moeder gods **I**c bid
v wilt mynre ontfermen **E**nde di
seu ropende soe wem mi te help **E**n
bid god altoes voor mi sondighe
mensche ende maect hem ghenadich
ende goeder turen mit dinen ghebede
ouer myn ontallike sonden ende mis
daden op dat hi die di vanden baer
uenden oip naet verlosse hem gheiw
dighe te blusschen di vlamme myn
re sonden **E**nde maect mi siner en
reyn van alre bos boesheit **O**xpc
ghenide doch dat ic bouen allen din
ghen ihu xpm minne **E**nde leyde
mi totter ewigher waerheit onse
here ihu xpm die leeft ende zett
neert eweliken en nummermeer.
vanden apostel sinte apostel peter
heilighe ende eel hant ende
salighe apostel sinte peter
Die daer hebste ontfanghen van
dinen meyster onsen heer ihu xpo
die macht te binden ende ontbinden.

22
21
Ic bidde v lieue vader ontbind alle
die bande mynre sonden ende help
mi mit dinen ghebede dat in xpus
ghemacht an sie **Alloe** hi dyn meis-
ter ende dijn heer di aen sach ende
dat hi mi trecke wt dat diepe myn-
re sonden die di verlost van
diepe der waeteren **Ende** dat hi v
drinc van mi al dat hem mischaget
in mi **Ende** plantemy in mi waer
mede ic hem behaghen mach.

vanden apostol paulus

V bist een vat der verkie singhe
Ante pouwels apostel **pdimer**
der waerheit in alle der werelt by
wien alle heidene bekenit hebben
die gracie gods **bidt** voor ons an
god die di vercoren heuet **hikel**
huter hulpen des ghemaen des hei-
ghen gheestes **alclupit** **Is** in we-
der ghednen die moete der gherech-
theit **alla** **laet** ons bidden **Colla**
Here god die die menichou-
dicheit der heiden hebste geleert

mutter p̄dicate des heilighen apostels
sijne p̄ouels **W**il ons door sijn bed
leren staedken te minen **Quernits**
Ihu xpm onsen heer **Amen**
Van sijne andries apostel

De andreas quam totter stede
daer dat heilighe arms was be
rept **D**aer hijt sach van varze wt
ryep hi mit luder stemmen en sepe
wes ghegruet arms die daer ghe
heilicht biste inden lichaem cristi en
van sinen leden vertiert als mit pier
ten **ant** **O** Arms eer di op clam on
se heer soe hadeste een aertliche vrese
in behoudstu die hemelliche minne
end wordes ontfacen mit begheerte
Ic was altoes dijn minnaer end ic
begheende di om te helpen **D** goede
arms **vlikel** hem sel gegheue wordē
een wtuerrore hūs allā **E**n dat alre
ontfaendelike lot man tempel gods
alchupa. **laet ons bidden Collecta**

O God die gheset heueste **Sijne an**
Dries dñien apostel om te vaen
dat wēsthele gheslachte mitten

nette dijne gheboden sich goeder tere
totter hoethijt alsoe groten viltchers
ende verleen dat wy ons moeten ver
bliden van sijne gauen en moete ver
trijffen dat ewighe leuen **Ouermits**
Ihū xpm onsen heer Amen.

Van sinte cristophel martelaer

Die goede krenp sinte cristofel lo
uende badt hi sinen god aenseg
ghende **O** almachtige god ic segghe
di danc die die dwalende bekeerste tot
ten weghe der waerheit Verleen mi
gracie dat dwalende volc tot di te be
keren **O**p dat si ouermits mi ghelo
uende dinen heiligen name moghē groot
maken ende benedien. **Vikel** **H**it glo
rie en eren heuestu hem heer ghemoe
t **E**nd du hebstu gheset ouer die werke
dijne handen. **I**aet ons bidden. **Collecta**

Od die dinen martelaer **S** cristoffel
in sijn vterste hebste gheproeft in
der droefnissen en mer pijn hebste of
honden gif ons dinen knechte dat wi
die d sijne passien ghedencken verlate
nisse vā onse sonden moete verdienen

te cruyghen **D**oor ihu xpi onse here.
Van **S**ijnte **S**ebastiaen **M**artelner

Sijnte **S**ebastiaen groot is dijn
gheloeff bidt voor ons an onsen
heer ihu xpi dat wy verlost worde
vander siecken en vander gadoot **V**skel
bidt voor ons heilighen martelaer
sijnte **S**ebastiaen **D**at wy verdij wor
den der beloeften xpi. **Collectu**

O almarlyghe en ewighe god die
om verdienste sijnte **S**ebastiaens
dijn gloriose martelaer heere we
der gheropen eenrehande siude daer
die mensche of sterft **V**erleent of
soe wie dit ghebet an hem draghet
of in synen huyb of in sijne woe
ninghen heuet om siede plaghe en
gadoot te verdruen ende om sulke
troost dat si hem sijne beaden ende
verdienten verlost worden vander
plagen des gadoots ende van alre
droefheit en anxt **A**n onse here ihu
si xpi amen sone die miti leest
ende regneert in ewichheit des heili

ghen gheestes een god in ewicheden
 Amen. **Van sijne augustinus**

Die augustinus praester was ghe-
 worden maecte hi rechte voert
 een doester van clercken en beghin
 te lenen nader regulen die vāden he-
 lighen apostolen gheset was **vissel**
 dit voor ons goeder tē vād'augus-
 tinc dat wy weerdich moete wordē
 ter beloeften xpi laet ons bidden **oro**

O God die sijne augustijn die ver-
 borghentheit der heiligher skif-
 turen te beduāden den goeden leerze
 en den wtuertore bisscop dijner ker-
 ken besorcht hebste **Wy** bidden dy
 ghif ons dat wy altoes van synre le-
 ringhen gheleert moeten worden en
 ghesterit van synen ghebede **Duer-**
 mus xpi ihu onsen heer **Amen**

Van sijne anthonius

Anthoni heilighe vader du biste
 een gherechte waerhsmael eens
 salighen leuens dijn duecht heest die
 mach van ons te verdrimen die quade
 plaghe haelstelike sterften die ons
 bedrucket mit grooten sorgghen

want du dan biste een rechte marshallc
handen vuer en vander plaghen **D**aer
om soe bidden wy setmoedelic aen w
dattu ons wilste beschermen dat ons
die plaghe niet en besmet ende verdrieff
haer quade wortelen ende verniet **W**at
als een dief soe compt si bi nacht onnoz
selic ende subeljoet die niet en steekt
die cleer of dat vel alleen niet si be
roeft den mensche mit hoere bitter
heyt van dat salighe leuen. **oratio**

O Anthonius heilighe abt **W**y bid
den di w mit groter ynnichheit
dattu wilste bidden den heer dat wy
sijn dal ontrenten niet so haestelijc
en worden verflaghen mit wreethet
des quaden vernijs **W**ant die zonde
is wreet besmettend ende gripend
D heilighe confessoer dat so betriet
di wel mit dinre rusten ons te helen
Daer wy vander sueten soe haestelijc
ken niet en steruen **W**ant wy weten
dat voerwaer dattu van ons moegel
te keeren en verdrue dese plaghen

verdrif nu van ons die swaer plaghe
 behoede die ghesont sijn en gheuele
 die besmet sijn want wy sien i ware
 tekenen dat die luden die outsteke
 sijn mitten hellchen vuer worden ge
 nesen mit dynre ghenaden **O** goe
 der tieren **O** siachtmoedighe **O** suete
 waerdighe verheue heilige vad sijte
 anthonius wy bidden en aenroepen
 dy mit alleudighen kermen dattu
 ons storcen wils dyn bed den heer
 want hi di niet en weyghet dat hy
 ons besermt vander haesteliker pla
 ghen end woerden onboorzend door
Die stemme vanden hemel sijn tot sijte
 anthonius **S**ich want du manlic heb
 ste ghestreden teghen den viant **P**aer
 om sel ic dy doen vernouwe door alle
 die werelt bidt voor ons heilighe
 vader sijte anthonius **O**p dat wy
 walerdich worden by dynre verdien
 ten dat suettende ver vuer wt te
 doe en die besette lud verwoelinge
 te hebben maect ons behulpelic mit
 dynre vdierten en bedinghe van alle
 hellschen vuer verlost te worden

Ende mit saligher zielen In der ewi-
gher glorien ghepresenteert te wor-
den **Ouermits** sijn xpm onsen heer
amen. **vā die glōse maghet katherina**

Od gructu gemme der daerheit
ghelyc den kar-bunkel **God**
gruet v rose des paradys ghelyc den
balsamu katherina salighe maghet
glorioso van verdieneten voeghet ons
te comen tot dijne seesten der hemel
scler bliscappen. **viskel** mit dijne ge-
diente ende mit dijne scoente **Sietoe**
vromelike ga voort en regneer.

Olaet ons bidden **Collectu.**
God die moysi die wet gauenste
mit ouerste des berchs van synay En
al daer dat lichem sijne katherine
der maghet en dijne martelaerster
mit dynen heilighe engel wonderlike
begroeffte wy bidden dy verleen
ons dat wy verdienē moghē te comē
ouermits haere verdieneten en ghe-
bede totten berghe die xps is **Ouer-**
mitsihesum ghesum onsen ghebene-
diden heer amen. vā l' Barbara.

Ouerlyck bistu gheheten bar
 bara vten litteren des names be
 duder wortste een goeder turen voor
 spreester der sculdigher ghebenedyt
 vanden coninc der enghelen **S**ya wy
 groeten dy wy goeder turen maghet
 Ende bidden dat wy ouermits hulpe
 dijne bede in waerze biechten van
 desen leuen versieyden moeten ende
 mit dy der besouwinghe gods ewelike
 ghebraken **Amen** **V**sikel **E** maghet
 die die hier ghekerker sijt moete
 ouermits di blicken in dat licht der
 claerheit welc du beuet hebste. **Coll**

Ogod die mitten clare maghedon
 ende duerbuer mertelen der al
 re salichster maghet barbaren ghe
 louighe beghaest hebste wi bidden
 ghif harteliken dat wy ghenassche
 moeten worden van allen vletken der
 sonden mit haerze bede by di die
 selue gunen der ghenaden ontfange
 moeten **D**ie du den ghenue ghelonet
 hebste diese sonderlinghe eeren ouer

mits xpm onsen heer **Collecta**

Gloriose maghet margareta des
ewichs conincs ghenick bruyt
scoen bouen der sonnen sijn **P**iebe
goten mitten puren douwe dings w
dighen bloets rustes in die ewighe
blisscap mit xpo dine outsterckhe
brudegom din wes mine du hebste v
suaet alle wezheyt deser werelt **J**e
bida dy door hem by wies machte
du heueste verwonne en boue ghe
guen die lust en begheerte des onsa
lighen wleychts des ouden vvaetsla
ghinghe **P**ie d'insternisse des kerkers
die wraet ouerchte en lichter des ver
woeden rechters **P**er onghenadigher
pijres bloedige slaghen en wonden
Dattu my sondighe nielche die godli
ke goedtrentheit asurape wille dat
ic by dinre bidninghe altoes en ouer
al va allen drucke en v'ghichelyc much
woerx vlost **E**n die v'stappen des ewi
ghen lichtes much besouwen in den
hemel **A**men. **van maria magdalena**

Sontem en oerspronghe alles goets
 en alre goederticheit minne der rey
 nichheit en der onnoeschheit **W**erlosser der
 werelt ihu xpe die vander maghet ghebo
 ren biste **E**n die alre heilichste maghet
 sijte margarieten die genuet mitter
 echtschap der minnen mitter zeechuechten
 der marteluerfchap heb dese ghecroent
By haerze bedinghe en vdiene laet ob
 altoes vaden vyant des menschelike ghe
 slachtes teghen wedsten **E**n tot die bli
 strupe der enghelen gheuadlic te come
Die dier leueste en regneezste mit god
 den vader in eenheit des heilighen gheestes
 een god ewelic sonder eynde **A**men.
Bidit voer ons heilighen margarieten **D**it
 die barmherticheit altoes by ons moet
 wesen **A**men. **V**ā sūte mariē magdale

Salighe maria magdalena **u**
 die verdieneste te sien en hoer na
 sijne verzusenisse **B**idit voer ons die
 gheen die dijn seeste begheuen. **V**skel
By bidden dijn gheculde voet sporen
 dieu du soetelike i storredes die sūte. **B**idit
 voer alle die gheen die dijn seeste begheuen.
Glorie si an vader en an soen en an

heilighen gheest **B**idt voer alle die
gheen die dij feeste beginen. **Oratio**

Die gloriose feeste blencket ouer al
le die werelt in welken maria magda
lena ontfincen heuet dat hemelſche
lenen en bloyend is ouer die hemel
ſche ſtaren mitten ſone lichtste on
mits wes ghebets goedtē ihu oē
beſterme dat wy di louē moghen
eweliken **D**at hof dat hemels ver
blidet har vander bekeerder ſon
daerſter laet oē oer blide wesen
die hoer feeste beginen **L**ampe
der werelt en blenckende paele die
verdienſte te worden een apoſtelunge
ouat die apoſtelen en te boetſnype
die veruſenſte xpi maria magdale
na bidt voer ons an den ghenen
die di vertroes **I** hope en lenen
en wech der gheuulender maria ge
uallen **G**oederturen ſonderſter
māaerſter des hemelſchen brude
gomē dijn heilighe ghebet moet
dijnen dieners vāryghen die bh

27
Sijn des ewighen leuens maria toe
ghenoeghet den goeder treu ihesu
al rustend ons heren boeten en die
droghend ofwilschede si die sonden en
gaf exempel alle menschen der hopen
en der penitencien **M**aria magdale
na die alre eerst vanden sterfiken me
schen vdiendste rym te sien opuerstie
vander doot **W**y bidden dy oetmoede
lyck dattu ghe wardichste heunte bidde
voor ons dattu ons aelachtich wilste
maken des beste deels dattu whuertore
hebeste **D**y ghelone heest dy be
houden ghemakzet ginc i vreden. **Col**

O God die sike maria magdalene
harte ontstuerste mit also grote
brant der minen dat si ihm dine soou
met alleen leude mer oet dieust doe
woude mit reure begheerte **W**erlee
ous ghemacht dat si bidde moet by
dijre offerlijchheit voer onse sonda
die dyne soou onsen heer alre eerst
verdiende te sien vresen vander doot
Die nu di leest en regneert en eenlyf
des heilighen gheestes een god in ewich

eden Amen. **van sinte marien magda-**

heilighe maria magdalena:
Dalena die mitter fonteyne der
trouwen quaemste tott fonteyne d'ront
fermherticheit van wien dat wi dy
beruenticke dorste en oueruloedelic
lijste versadet. **S**i by wien dattu bil
te gherrecht merzdicht daer om wtuer
roren mitter en ghemide vriendine
ons here ihu xpi verrighe in van
god beson der goedtrouheit trane
der oetmoedicheit begheerte des he
melschen vaderlauts bitterheit der
penitencien. **D**reese des ewighen
ghenusten conincs. **T**en sei di niet
oet onmoghelic wesen soe wat dat
tu verrighen wilt van dyne alre
gheminsten heer. **E**n soeten vrient
die mitten vader en mitten heilighe
gheest regneert en leeft een god e
welic sonder eynde. **A**men. **van sinte**
God gruetu **Elizabeth wedue:**
Oheilighe vrouwe sinte elizabeth
een wtuerroren vriendine ons here

Here **J**hu xpi Die seer veel miracule
 ghedaen hebste in ulven leuen ende na
 uwer doot **E**nde die oec alsoe ontferm
 hartich plaecht te sijn over alle arme
 menschen en die rouw waren in der harte
 ten ontsmetten totter minen ons heij
 ihu xpi overmits ulven heilighe ghe
 bed **D**aer omme heilighe vrouwe eli
 zabeth bidden wy v dat ghi onsen heer
 bidden wilt dat hi onse harten ontsre
 ken wil in sijne minne **E**nde dat hi ons
 ghene te leuen na sinen alren heilsten
 wille op dat wy come moghen in sijn
 ewighe zijt **A**men. **V**an alle den heilige
Alle ghi heilighen een ghebeth.

Ende wtuer woren gods dieu die al
 machtighe heer dat ewighe zijt heuet
 bereyt van beghin der werelt **I**c bidde
 v bidden minnen daer v god mede ghe
 minnet heeft **C**omet mi onsalighe son
 derse te hulpe eer in die doot begrape
 ende die wrake gods in verliese ver
 soent mi mit onsen sapper eer mi die
 helle vshpide **V**salighe maght maria

moeder gods maghet xpi verbit
ster en toenerlaet des sonderg **hoer**
my behoede en behoude mi vercrighe
in ghenadighe vrouwe gans ghe
loue vaste hope **Vol**comen caritate
rechte oetuedicheit verduldicheit
reynicheit **E**nde soberheit ende in
dat eynde myns leuens gheselschap
der ewighen salicheit **E**nde du sijte
michel gabriel raphael mit alle
heilighe enghelen **W**idt vor my
dat ic mach versekeret wordē ende
gheruyet worden van allen aenverh
ten mynre weder saken **E**nde helpt
my te vercrighen vanden coninc
der conighen sijn minne ende droete
van herten stertheit in dē gheloue
en die vroechde der ewigher glorie
Ende ghi heilighe patriarchen en
propheten vercrighet mi vā gode
verlatenisse mynre misdaden **H**ei
lighe volstandicheit in desen leue
ende daer nae dat ewighe leuen.
Alle ghi heilighe apostele ontbijt

my van mynen sonden mitler macht
die v inden hemel en in aerde ghege
nen is besteruet **E**nde sterket my
ende ghelept my ten hemelschen rike
Doet uwe bede ghi heilighe marie
laren gods soe moet ic verzuyghen
v heilighe minne stadigghen vrede repu
oubenlect leuen **O** ghi gloriose con
fessoren ende leeraren gods **B**id
voor mi dat ic ouermits uwen dient
ste en vrouwe hebben mach hemel
sche begheeren en een volbranghen
der gheboden gods **A**lle ghi heilighe
maechden ende vrouwen wed uwen
Ende rouchouwen helpt mi verzuygh
goeden wille oetmoedicheit soeberht
scamellheit zeynheit **E**nde ghenad
van mynen sonden **E**nde alle ghi
heilighe gods ic aenroep uwe
ghenad ende vrouwe helpt mi wyt
allen quaden **E**nde gheuet mi vrouwe
van mynen sonden daer ic uwe be
sint bin **E**nde bid voor my dat in die
here vleen een puer cōsuetie en

een goet ende dat ic mach comen
ouermits albet bedē ten lauffrap der
ewigher salicheit Amen **ant** **Hy** heilighen
sellen vloeyen als een selpe
en si sellen sijn voor dyn godlike mi
schijn als roeke vā balsame alleluya
V **Hy** heilighen en rechtuerdighen
verblift v mēn here wat god heeft
v verzoen tot sinen erue. **Collecta**

V **Er**leen ons almachtige god dat
ons dat ghebet des heiligher ma
ghet marien alle der saligher gheeste
en der hemelscher machten end der
heiligher patriarchen ysheten apos
telen martelare confessorē alle der
heiligher maechden **en** alle dijne wt
uertore altoes **End** ouer al moet ver
bliden **en** moet vsoenen en wāneer
wi haer leuen aensien **End** haer ver
dienten end weelden ghedencken
Soe laet ons haer hulpe gheuyeten
Die leues en regneers in ewul **Amen**
Nae dat die melche heeft outinghe dat
heilighē sacrament sal hi onsen heere
ducken in dēser manieren seggende.

30
Alle creaturen helpt mi danken
en louen onsen here god vā alle
sinen gauen en sonderlinghe du myn
siel ghebenedie en danke den here &
he want hy di weel goets bewijst he
net en spiet aldus **I**c danke dy myn
heer myn god na myne cleyne v̄moge
dattu mi hebste gheniet na dinen
beeld dattu mi hebste ghegeue reden
voor onredelike creature **D**attu mi
hebste ghegeuen ghesontheit vā sinne
en van lue dattu mi hebste gherope
tot dinen heiligheu gheloue **D**attu mi
hebste ghespaert tot hier toe i myne
sondighen leuen dattu mi hebste vlost
vter sondigher werelt en wt den han
den mynre vianden ende menghe ver
driet **D**attu mi hebste gheropen tot
penitēnen te doe van mine sonden voor
myn doot **D**attu mi vleent hebste spise
en dranc en cleet tot myre noot dattu
mi menichwone myn sonde v̄gheuen
hebste inder biechten **D**attu mi menige
doechden hebste gheleert al en heb ic
leper di niet onthouden noch beleest

Ic dancke di myn heer myn god dattu
om mynent wille mensche gheborde
biste ende menich verdriet gheleden
hebste die bittere pijn en den sueten doot
om mynent wille ghesmaect hebste
Sude my vander ewigher doot vlost
hebste en mi vander erfonden in dine
heiligheu bloet ghewaschen hebste
en hueden mi mit den weder om onse
salicheit gheoffert biste mitten hande
des priesters **I**c dancke di oec sonderli
ghe soete heer dattu hueden mi sanna
ment di selue mi ghegeuen hebste
een spys en een dranch myre sielen
Her soete spys en dranch dijre waerde
moeder dijre heiligheu engelen en
alle dijre heuer sancten en sanctinen
Vie bin ic en wat bin ic dat ic di in
mijn sondighe huyt ontfien soude
mi wachheit soe bin ic des omvaer
dich ouermits menichsondicheit mi
re sonden en groothheit myre ghe
breken **S**ude ouermits alle deyn mi
ne die ic tot di en tot mynen enen
menschen hebbe en totter doerlyc mer

31
ontfermhertighe here ic bidde di oet
moedelken dat ic mit di ontfangē
moet hebben vlatenisse alle mynre
sonden ende een ofkeer tot alre diericht
en daer in volstandich te blynen ten
eynde toe en in desen worten ellendi
ghen leuen mit di te besitten darom
ghe leuen **Amen Des seluen lesen inder
ontfanghemisse des heilige sacraments:**
alre minnentlicke en alre soet
ste here ihu xpe sich ic onghet
mullighe en onbardighe sondaer bin
hier teghentwordich voer den troen
dijnre ontsprekeliker soeticheit die
mye vet weerdichs en wrochte voor
dijn aenschyn mer du heer du hebste
mi ghedaen wonderlike ontfermhert
icheit **Du** hebste mi ghespijst mit di
nen heilighen lichaem en mit dinen
ouerfloedighen heilighe bloede en
en hebste mi oet me ghelaten hoe die
ke en hoe soet ic di **De** veruoende men
altoes den ghesien mitten oeghen
dijnre goederticheit ende tot hier
toe ghespaect i mine menichdige

Wtkeez en ontghebondicheit mijne
sinen ende mijne groter versliment
sen en swaren ontbluens in men
gher wys dat ic doen soude en doen
mochte en nochtans nieten doe Ende
wy oec dertvyl gheurvet van vrese
en angst lijfs en sielen hier om si dy
lof eer glorie danckbaerheit moghent
heit en stercheit ghewarighe en leue
dighe god Die mitten vader en mitte
heilighen gheest biste ghebeuedijt in
ewicheden Amen **Ghebet**

Ende ic arme sondighe mensche bid
de by di dat soete en gloriose lich
aem en bloet dat ic arme mensche
mit soe deure reuerenciaen ontfien
heb ende by der verdiensten der gloo
sez altoes maghet marien en alre
heilighen dattu ouermits der nacht
des heilighen sacraments in en alle
die gheene daer ic bin siddich voer
te bidden ghewaerdighes te gheue
ghenaed van allen sonden en grane
dijne hulden **O**uermits welken wy
alloe moete leue dat alonse ghedachte

ende alle onse werken en al onse le-
 nen altoes si moeten loue en totter
 glorien dyns heilighen namen tot
 stricthinghe en exempel onser naesten
 en tot onser ewigher salicheit Die
 gheloeft en ghebenedijt biste ewelike
 vader op hef des saluete amen

Biddē v alre goeder

Wreulste here ihu xpe onverzint
 dier nimen daer ghy hemelsthe conit
 anden cruce mede henghet **H**ut godhke
 caritaten **H**utter alre goeder wreulste
 siele **H**ut enen seer bedroefden ghebaze
 Ende mit sichten moede **H**ut vermoyde
 leden **H**ut enen doorslaghen lichaem
Hut enen doorsteken harte **H**ut bloedi-
 ghen wonden **H**ut vlyeten den rinnen
Hut wt ghespamen armen **H**ut roe-
 pend monde **H**ut wt gherecten aderen
Hut haesscher stemmen **H**ut vlekē an
 sichte **H**ut dootliker verwen **H**ut sney-
 enden oeghen **H**ut barnender ninnen
Hut sachtender kelen **H**ut dorstigher
 begheerten **H**ut bittere smaet der gulle
Hut gheuechden hoefde **H**ut verseyden
 ghe des lichaems ende der sielen **H**ut
 beghin der lenendigher fonteynen

In deser martelen en namen was
soe bid v alre minlichte here ihesu
xpe mit wellke v harte dat al wol
minne was ghesneden wort ende
gheswoert **D**at ghi mi ghenadich
wilt wesen van mynen e menich
sondighen sonden **E**nde ghenaez
dicht v te ghenen mi ende alle die
ghene daer us voor begheer ende
sculdich bin te bidden een goet heyl
ich eynde ons lenens **E**nde een bli
de opner zinsinghe om alder groter
ontfermharticheit **G**hi die sijt zeg
uerende van ewen tot ewen **A**men.

Dit saluen lesen eer me d'elke ontfuer

O heyl ziel gauc totten ou **oratio**
waer en segt **O** heer myn god
com tot mi want my constrenne is
trauc en vol van armoden daer om
come te tot di die myn stercheit biste
En bidde di dattu myn heere stercke
matten wapene des heylighe sacra
ments en dattu mi veruilkes mit ghe
estelker bliscap **I**c bin bezoght vande
dece der onnoeffelheit en bi gheswoepe

vanden lande der duechden dats vā
 dijne heilygher saligher passien
Gude come totti want du biste een
 wear gheue van allen verlise
 here ihu xpe leuendyghē gods soen
 ic en bin es met waerdich dattu w
 ste in myn arme sondighe lichaem
Her spreect een woort en myn ziel
 sel ghesont worden **Oratio**

Com ewelike licht en verlicht
 die blythheit mynre sielen **O**
 com ghe waer leuen en verwerke
 die doot mynre sielen **O** com hemel
 sche aersater **E**n heile alle heile alle
 die wonden mynre sielen **O** com ewi
 ghe woort end ghyf mynre sielen
 te leuen dinen aben heften wille
O com ewighe minne en vereyndt
 in ewelike miti **Amen. Oratio:**

O myn wtuerzoren siet op in goe
 derherliken en verdryf alle myne
 vianden **H**er regier in die du verlost
 hebste mit dinen heilyghen duerbare
 bloed **O** here ghedenct myns nu in
 aervren in desen swaren lichaem
Die du biste een beshermez minne

sielen wilt mi bi wesen en mi ny
meermeer van v laten sciden **me**
O heer huden begheer ic v ton
faen v ghebenedide lichaem alsoe
volcomeliken als en v ghebenedi
de moeder ontfinc in ~~harten~~ haen
lichaem lichameliken alsoe begheer
ic w to ontfinc gheestelic in mynre
sielen **H**eer niet op myn ghezeth
sicheit **A**er op v grote ontfemlyk
ticheit **E**nd ic bid v heer om ghe
selschap mit uwer waerdz moeder
end mit allen hemelshen heerlijck
O heer huden begheer ic to ontfinc
v ghebenedide heyligen bloet in een
of dwaen alle mynre elcidigher
sonden **O** heer huden begheer ic
to ontfinc uwen ghebenediden heyl
ghen gheest mi tot enen in vanghe
alle mynre verlorenreer tijt **H**eer
huden begheer ic to ontfinc v ghebene
dide sielen in een in vloet der godliker
minnen **O** heer huden begheer ic to on
tfinc v gheewarighe gh godliken in
een sekerheit des ewighen leuens

Ofont eel soete lief en boren di een
 stat in mi **I**n die bouen allen menf
 eljen lieflic is en bequaem si altoes te
 bliuen lief mit mi **I**n die ic en wil niet
 freiden van di help mi dat ic altoes di
 gheestelic ghetruwe di Amen

**Dit selstu pentsen alstu onsen heer i dine
 monde hebte ontfanghen seggende.**

Ghebenedijt moetslu welen here
 ihu xpc manen soon die hier to
 welle inden name des heren te wken
 myn salicheit **S**ijt willecome myn
 here **S**ijt willecome myn god **S**ijt wil
 lecome myne sielen brudegom **D**ily
 lof **D**ily eer **D**ist glorie en waerdicht
 van euen tot euen amen. **na zont**

fanghenisse des heilighen samueneus.

Osoete hemeliche broot die in iv
 hebt alle soeticheit van gheesteli
 ker suake **S**uort myn siel van alre
 onnuter ghenochicheit op dat ic mach
 suulken die eedhat inder minen **E**n
 dat ic van alle ydel ghemerchte en tijt
 like bliscap gheemulht moet ivorae.
Oheer dat ic mit mode ghemit heb
 dat moet ic mit pure harte ontfacen

ende behouuen **A**men. **I**nlich
aem here ihu ende dyn heilighe
bloet dat ic sondighe aem outfien
hebbe moeten al myn yuiste door
leden en purgieren **E**nde daer en moet
me niet onreyns bliuen daer dyn
heilighe sacrament in ghetomen is
O here ihu xpe des leuendighen gods
soeu dyn heilighe lichaem dat woor
ons ghemust is ende dyn paose bloet
dat voor ons ghestort is dat heb ic
aem sondighe mensshoutfien **D**yn
ghewoude en ghetoruen lichaem moet
mi ghesont maken **E**nde dyn heilige
bloet moet of dwien alle die vliche
myne sonden amen. **H**eer ic bid
du v dat ghi onderdanich houet my
harte ende myn lichaem dynen heil
ghen gheest **O** here **I**c bid v dat
ghi mi gheest ghedencke wisse uwer
heiligher passien en uwer bitteren
doots alsoe wed als myn harte ghed
ghen mach **O** heer ic bid v dat ghi
mi nemet wt myre ellende v'neruyt

O lieue heer ic bid v dat ghi mi laet
 kennen inben hefften wille te doen in
 allen dat ic doe **O** here ic bidde v dat
 ghi mi veruullet mit uwer godheit
 soe dat ic nymmermeer van uen woede
 ghesceiden **O** here gif mi te kennen
 weye ghi sijt en wat ic bin **here** ghif mi
 wat ic bidde u sel **O** Heer door der minne
 wille die di aenden truce baut **soe** meyt
 wt mynre harten alle die minne die we
 der di is in mi **Ende** ghif wt te minnen
 dat seluer biste **O** Heer door dier stal
 heit willen die daer ghesceide doe dyn
 menscheit wort ghesalt van bitterheit
 des doots **soe** stille aey mi armie son
 darste alle dat weer di is in mi **Amen.**
O here ihu xpc om dijre minnende
 mach in allen dinghen doet op dijn
 becke in mi op dat ic di kene en minne.
O lieue here ic bidde v dat ghi mit uwe
 godhieren vuer verberne wilt alle die
 onduchden die in mi sijn oft vimmer
 meer comen sullen. **O** lieue heer ic
 bidde v dattu alle myn woerden en alle
 myn werken en alle myn ghedachten
 alsoe regneren wilt dat si v een leuende

offerhande sijn Ende dattu in helpes
dat ic mit dinen lieuen werden heili
ghen in die sael der glorien v eweli
ken moet louen end bidden Amen
Uader outfagenisse des heilige sacraments

Fyt willecome alre minnentlicke
euinghe blyscap en salicheit mijne
sieleu ihu xpe mijn coninc en mijn god
wat minne dwinghet di te comen
tot mi onwdighe mensche als een beu
degom tot sijne bruut in euinghe
der liefden **Glorie lof** **Phylsap** eer en
moghentheit moet ic di eweliken sin
ghen in waerdigher danbaelheit **W**
dighe mi dat ic di loue **V** coninc der
glorien en ghyt mi tracht tegghen dine
vriende **Werke** dijns selfs lof want ic
met en bin dan een arm instrument
daer du van ghenaden door werken
mogheste wat du wilt want ic u
voert mijns selfs met meer mer dy
eyghen conerlyc wil sijn. **S**yt wille
come here ihu xpe o welk makend en
soet rukend bouen alle soetheit der
bloemen du die biste ghewordeu een

Ghyse mynre sielen **N**v blyf bi mi al en
 wilst niet dat di betemint scep in mi een
 veyn harte en vernye du rechtst gheest
 in mynen binnestien **O**p dat ir hnden
 end alle tijt volstundich moet bliuen dine
 heilighen wille te doen **O** here ihesu
 xpe suete vrucht der maghet manen
 ouermits dyn waerd vleysche en bloet
 dat ir ontbaerdighe sondaers hebbe ont
 sien end ouermits verdiente en bedi
 ghe dijne lieuen moeder en alle dijne
 heilighen die di vet denotelike ontfenghe
 end w nu volhartelike louen so werke
 in mi dat mi te louen end te eren boue
 alle dinghe soet word en bliue ewelike
Ogoeder hren ihu dese heilighe ontfan
 ghinghe si mi een voersmaet dijne
 godliker soetheit en mynre sielen een
 ewighe salichheit **E**en verwinninghe in
 bezorginghen vrede en bliscap in alle mi
 nen hden en een verklarunghe alle myre
 werken **I**nen stem die selme lesen inder
 miltten tusschen der cleuane en agnus di.
War lof end danc soe moet ghi
 hebben alle des goets dat ghi ons
 ghedenen hebt **E**nd bouen al so moet

ghi hebben lof ende danck des ghebene
diden goets dat ghi ons doet doe ghi
ons leyndt uwen enighen ghebozen
soon vten grondt uwer godliker harte
mer maghet maghet manen lichaem
daer ghi woeghet uwe godlike nature
in die menschelijke nature **O**m dat ghe
benedide woeghen en verenghen ende
dat ghi quincit in aertrike en ghi ge
bozen wort en verordelt waert vanden
quaden waden en dat ghi anden cruce
wort gheslaghen **S**id dat uwe adre
swezen en v oeghen verghinghen
Ende dat uwe harte braec daer uwe siel
wt uwen lichaem steyde **S**oe verlost
dese siel wt desen weghemer **O** here
hij xpc ghi die makere hemel en aer
de lof ende danck soe moetti hebben
alaz pinen die ghi leet van minnen
Ende bouen ul soe moet ghi hebbe lof
en danck der ghebenedider pinen die gi
leet opte goeden vradich dencken cruce
daer ghi gnest v leuen om den doot
Sid daer ghi ons aen maent in ewich
leuen dat durende is ewelike ende

pinmermeer **J**ude van dat ghi ghebo-
ren waert besneden ende gheminghe
en ghemust en dat uwe uaren stonde
uwe ooghen verzghinghen uwe harte
brack **P**oe uwe sael siel wt uwe lichaem
steid als opten goeden vridach aenden
arue **D**oe verlost dese siel vten weghe
mer daer ic v alsde vrendelike om
bidde en vermane v inder bitteren pas-
sien die ghi daer om gheledeu hebt **me.**
Soe wie dese oratie leest mit Andae die
is achtich alle misse diene leest ider werlt

O here ihu xpe ic aen beke dyn hei-
lighe ghebenedide lichaem dat
huden des daghes consacreert wort alle
die werelt door en bidde di lieue heer
ouermits dyns heilighen lichaems
wilend door die grote mine alle dij-
ne lieue vrenden in welker handen
du ouerste godheit ghehandelt en
maecteet woortte gheleest mit onse
vleysche en mit onsen bloed ouerde-
ket onder desen ghedacnte des broots
dattu in arme sonderlike verlene wilte
dyn heilighe vleysche en bloet te ont-
fanghen mit reyne haerten en mit

puerze biechten en mit chierze tosa
cunen en mit groten zoulve mynre
sonden eer dat myn siel verureent
wort van minen lichaem ende be
gheer oec lieue here dat alle die ghe
ue die du hueden tracteren en hand
len en outfanghen **Si** sijn ghesont
of siec of die in aerbeyt sijn haers
lesten eyndes dat dyn ghebeuedide
vleshs en bloet hem sijn een ouer
wintlic **¶** stalt weder die sichlere ende
onsichlere viant ghesontheit teghe
siecheit en moet hem sijn een ver
byndighe dynre soeter godliker mi
nen volhardinghe in allen duechde
ende een troen ende loen der ewigher
vruechden **Amen** **voer enen vrients**
Ale tot onsen here ihesum xpm.

O here vader en ghenadighe god
want du een troester biste der
gheenre die in dynre gracie staen
so ontfermt di ouer die siel daer
ic arme sondighe mensche nu sonder
linghe voor biddende bin **¶** criste

des leuendighen gods soon ouernits
 die heilicheit dyns ghebenedides en
 gloriofen vleysches en paosen bloets
 ende der banden daer du om onsen
 wille med ghebonden wortte soe v
 losse die siel daer ic nu voer biddē
 van allen banden ende pinen des du
 nels **O** heilighe gloriose drieuou
 dicheit die dat menschelike lichaem
 ghemact hebste vanden sijn der az
 der verhoer die ghebeden die tot di
 ghedaen worden voor dese siele dat
 ic di voor biddē **Ende** ouernits die
 bannere dyns heilighen cruys soe ver
 lossesse van die tormenten der pinen
 ende en laetse niet affer want si he
 uet in di ghehoep **Amen** **voer es siele**
tot oke vrouwe en den hemelliche heer

O alre minste moeder gods **Duse**
 enighe hope naest gode want
 v ghegeuen is te verrighen so wat
 ghi wilt **Soe** helpt mi weyne magh
 maghet maria mit ulben ghebede
 dat dese siele verlosset wort vander

pmen die si verdient heeft alle heil
ghe enghelen leuse in abrahams
stroet ende offerste ~~mit~~ alle in den ha
den aen sijnuds alren ouersten **S**u
te iohannes bapstia mit alle den patri
arken ende propheeten bidt voor dese
siele **O** prince der apostelen en stotel
dragher des hemels **S**ynte petrus mit
alle den anderen apostelen ende ewan
gelisten ende iongheren ons heren
bidt voor dese siele **O** eerste mart
telner **S**ynte stephanus mit alle den
ghenen die om xpus willen hoor bloet
hebben ghestort stouet v ghebed voor
dese siele **O** heilighe bannier dragh
en patroen **S**ynte haryn gyt alle de
salighen onkessoren bidt voor dese
siele **O** blendende parlen en suuer
reynre maechden **S** katherina **S** Ce
cilia **S** margarieta **S** Agnet **S** bar
bara Ende alle reyne maechden bidt
voor dese siele **O** vruchtbaer wortel
en waerde vrouwe **S**ynte Anna mit

allen heylighen vrouwen en weduen
 soe ghewaerdicht v te bidden voer
 dese siele **O** gheueen burgheers ende
 in woemers der heiligher stat van
 iherusalen helpt dat v gheselschap ver
 meerzet wordet en verbidt dese siele
 vter pinen des weghemers of sijt te
 docu henet **O**p dat si inder ewichheit
 mit v te samen mach lonen ghebene
 dien haren snyder god aluachtich va
 der soene ende heilighe gheest Amen
Voer alle ghelouighe sielen en gheber

Sest ghegruet ghy ghelouighe
 sielen rustet in vreden **Amē** Die
 v mit sinen duerbaren bloex verlost
 henet mit hem gheverdighen in ver
 te ontfemen en inbe pine te vernu
 ren **Sij** moet v te samen vergaderen
 onder die saren dijne heilighen ende
 sijne wtuerrozeure **Sij** die salighe sie
 len welker lichamen hier en ouer al
 begrauen sijn **Sij** alle ghelouighe doer
 sielen moete bi die goetruce ontfem
 heichheit gods rusten in vreden **Amen.**

**Een knote oeffeninghe des leuens en
lydens ons heren ihu xpi corte woerd.**

Die die volghet des tyds ghe-
comen was dathe figueren
des ouden testaments vult
sonden worden en het god behaech
die beegheerten der heiligher va-
ders te vullē wort die enghel ga-
briel tot marien ghesent en boec-
scapte haer dattie soon gods men-
schelike natuer wond ontfanghe
van haer. Hier verblid di dat die
grote begheerten der heiligher va-
deren en der voergaender prophete
vervult merke die waerdichot des
enghels die hi tot marien hadde ver-
wonder di vaud oetmoedighinge
gods. **H**erc hoe die maghet maria
verheuen wort en sich aen hoor oet-
moedichheit hoor reynicheit en hoor
ander ongheteld duethen. **H**erc ho
hoor vrolichheit haer vruetheit ende
haer blid vruicheit vergheet oech
des diestes met die si elizabet ad.

40
Her nae is die soou gods wies
grootheit gheen eynde en is een
deyn kyndelijn ghe worden **G**hedinc
ke dat god dit deyne kyndelijn ween
de en sreyde mer cubben **S**ich alhier
sijn annoed en merke sijn oetmoe
dicheit **V**erwonder di vanden ghesel
scap der eughelen die daer toe haef
ten **S**ich aen hoe die harden waer
ten en hoor na die woerden die die
harden en die eughelen spraken
Besich hoe keer hem ioseph verwon
deren mochte en hoe maria volhar
teliken uibileerden. **A**ercke des kijn
des aensicht en dat suerlike maer
sel sijre leden **S**ich oetmoe aen die
inwendighe grootheit des kyndes v
wonder di van sijre wysheit **E**nde
mit groter waerdicheit alle die
cubbe daer dat kint in leit **W**ye
mach als wel behoerliken waer te vol
len bedencken dat god almachich
die alre hoechste so oetmoedich ende
deyn onder der mensche wil ghe worde

16 Och wat groter danckbaerheit is al
dat menschelijke gheslacht & goede huy
di sculdich te bewisen om welke te ver
lossen du verkielsen wouste die ban
ghelheit der ribben & grote goedturen
heit & alre suetste mine & wat groter
wonder walt te sien god almachtich
een deyn kindchijn gheboze in swede
doeken gheswonden en voer die heef
ten in die onghelheit der ribben ghe
leit & onbegripelike oetwoedicheit
dat ihesus here alre heren hem ghe
waerdicht heeft te worden een knechte
sijne knechten Van deser gheboerte
spreekt bernardus Die soen gods wort
ghebozen in wes wille stont te kiesen
die nyr sijne gheboerten en hi vertoes
die nyr die alre moeplike was en sou
der linge eenre cleure en eenre ar
me moeder kint te wesen die nau
we doeken en hadde daer si hem in
wonden mochte een ribbe daer si
hem in ligghe mochte End al was
daer dus groten wot ic en hoorde

41

daer gheen ghetwach van enighen bon-
ten vellen of clearen voerwaer vst
die niet bedroghen en mach worden he-
uet verzozen dat den vleische alre mop-
lichte was dit is dner ombist dit is oer
baerlichte ende dit selmen billigte ver-
kiesen en soe wie anders leet of raer dner
is want vhen als van enen verleyer
Nant hi die gheen was die wiken eer
van ysayas den propheet beloest was
dat cleme kint dat quet wulle lau-
wen ende goet verlueten quet is die
ghenoelich **des** vleyschs ende goet is die
tastijnghe **des** vleyschs want dese verzoze
heuet en die ghesantet dar wile kint
dat onsprakend woer. Dit bernaerdig
tey **D**enke weet om die grote misten
ghe sijns lichaens daerre dit een of
was als hem sijn moeder in die arbbe
leyde want sy gheen ander oerassen en
hadde soe leide si onder sijn hoefdetijn
mit groter bitterheit hoors harten
een steen en wat hoors machtaen daer
tusthen **D**enke om die grote yuch
die manne hadde ende mit hoe groten
banc der minen hoor hart ontsleken

was als si ghedochte waer toe si vercoren
was en wies moeder si ghesworden was
Och mit wat groter douwe dr. duocien
waren alle die natlyten hoerze sielen
doe doozghedronghen **D**encke om den
eerwaerdighen dienst die si hem dede
mit groter reuerencien ende vresen
mit gheboethjen kintem plach si hem
wt te nemen en weder inder wyeghe
te legghen **E**nde mit groter bliscappē
betrouwen en moederliker minnen
plach si hem te helsen en te assen en
soetelyc aen hoor te drucken en ver
blide hoor in dien dat si sach hem te
wesen horen soon **H**oe dicke hoe war
stelijke sach si hem aen in sijn aenschyn
en in alle den ledelyghen sijn lichaems
hoe sochtuondelyc plach si sijn cleue
ledelyghen te legghen als si hem want
Denck mit hoe groter begheerten
si hem hoor maechdelike borsten
boet och hoe gaern si hem solkede
en hoe moechter wesen si en benoel
de in den sulken allulles kints en gro
te soetheit die anderen wuenen o
bekent is **A**nschyn **M**aria
maghet en moeder allen dir cleyne

42
kintelijck die di dese wōdērlīcheit
ghedaen heuet saghesse tusschen di
uen handen ende in dinen borsten
hanghen en in sinen cleynē lichaē
secten na kintelijckē wīsen saghes
wēnen ic bidde di mit wat begheer
ten wort beruert dijn alre goederhē
ste moet **I**ch mit wat vuericheit be
reide hem dijn alre reynste lichaem
om te ontmoeten alle dinghen die du
dichstes dat hem oubequaem mochte
wesen **W**i bidden di o maria dat
tu oueruint hem die wt di onou
sen wille mensche gheworden is
ouste harten ghe waerdighes te le
ren in wat ghemoede ende in wat
ghedachte du ghehouden waerste
doe du hem ya hem spracke ic die so
groot en loe cleyn was vrolic en
blide in dinen armen hieldes **D**oe du
mit hem als mit een kindekin dat
kintelijck en blide is in sueten sta
meren du toe spraken en in dieke
te tusschen di verblides en alstu hem
streyende op dijn knyen mit sulker

nameren alstu mochtst ~~en~~
troestste en alstu mit anderen en mit
woch anderen studieren tot welken di
die moderlike goedertierenheit leende he
sorchuondhe besmeertste in ghele
ghentheit der ghedaenten **L**eert ons
woort bidde ic di o alre suetste moder
dat wi doch een luttelij neder herten
ghenoelen moeten die begheerten daer
dijn hart of veruult was **I**n al ist dat
wi ouermits die menichuondichheit on
ser sonden niet verdient en hebben
tot haere grootheit te gheraken niet
begripen dat wi doch een luttel van he
verstaende verdienen moeten in onse
ouer amoecken ons yets wat te ver
ademen of daer in rusten **V**oort
o heilighe maghet soe vernime ic di
die hoghe en menichuondighe mee
kinghe dijns maechdeliken ghedach
tes ouermits welc du sieste duen al
den liefsten soon nu een onghemete
god nu een ghebonden kindeluyt nu
die blyscap der enghelen nu een we
wede rougheluyt nu nade mede vader

43
ende in den heylighen gheest in mit ind
del des offtes ende des oels in sijn oeghen
optoende claerze lichtende dan die sonne
bouen alle dat ghestepen is **K**in in die
sone oeghen slutende een luttelkijn
te slapen in saghestu hem veruillende
hemel ende aende in beloken in die rō
be in saghestu hem een ewich broot
en spise der enghelen en in een grā
aese kindekin ongherich en sake
de dijn borst **W**oord dat wtspreket
die vaderlike const een kindekin stil
swighende in teghenwoordicheit der kin
den dat vuer dat veruult den hemel
in heiten sagellu een iongheskin v
tout midden in den winter die ewige
vruetheit des hemels saghestu woord
breughen tijtlike manen onser onsal
gher nauoughe god des ewighen va
ders soen **E**n alre heilighen versadi
ghe kintheit die saghestu een deyn
mensche **E**n in gheen conste die
door gaen mochte o alre suette ma
gher noch gheen welspreke die seg

ghen mochte in wat naerlijgher suet-
licheit du dit kindelken vordeste en
mit wat groter sochtuondicheit du
desen ionghen coninc voertymend i
sarcheden sijns ouardoms op broch-
tes. **W**aer om ghelie du ene deuote
ysoen een vertoendes alstu diuen soe
in diuen soet hadde du die wyl va
groter zuchticheit der deuote dijn
hoest op sijn ghebenedide hoest ney
ghende al soe veel namen wt storkes
dattu sijn hoest en al sijn aensicht uit
ten namen der minen nat makdeste
en du sprakes **O** salicheit en vnesch-
de mijne sielen **M**oe en waerstu vil
hem versterden **O** alre suetste moeder
en een mede weester des godliken
sacraments soe eerdestu hem als
god mit oetmoedigher begheerren
eude du ommeheldes hem als dijn
soen alstu dit kindelken in diue ar-
men hadde soe was die ghenoech
ghesoloff di te misen die soene forme
voer alle kinderen der mensche also

dicke als di luste nye en wijde hy wi
 hem nye en keerde hi mensicht van di
 hi verblid hem di te vermillen mit
 granen die welke ghesort was in
 sinen hopen ende hi was vrolic dicke
 vermillen mit such soetigheden dier
 hi vol was Dit voerstreue seit in
relinus Augustinus Iden stul woer
 tye ghebooren en van sijner moeder
 waren wort hi in armen doeken ghe
 wonden en wort in crulle gheleue
Nem en was yheru hups van edar
 ghemaect daer maria hore sapper
 en onsen vlosser in hude moghen in
 voortbringhen **D**ier din als een et
 lendich wijf en pelgrim soe baerde si
 in ene vroenden huse den heer der
 werelt en bewamen met in si den lak
 met in armen suoden doeken als de
 wijf ende leiden in die crulle dien si
 den bed als horen god Augustinus al si
 hem hadde ghebaert **O** heilighe stul
O salighe crulle daer yhus in word
 ghebooren en die heer alle der werelt
 in gheleue wort **D**aer waren die en

ghelicken moghentheden
vroede vrouwen daer was soloes
der enghelen daer waerrenre duse
lichduleut he verbliden daer
screde dat kint maxstal en gro
te bliscap wort inden hemel. xpc
screde ind' crubben en he verblide
nochtan menichuondicheit des he
mellchen heers singhende. Glori si
gode inden ouersten en max erde
vrede den goet wilghen melthe
Ende want die gochheit des hemels
ghebozen was max aere so clame
nede vanden hemel die waeracht
tighe vrede en daer om soghe wir
bliscapen die engele. **G**lori gode
inden ouersten. **D**ie engele vblide
hem en maria benece mit reueren
tien dat si die moeder gods was
worden die engele vbliden he in
xpc mit seerachtighez sekerheit
wor wyen die moeder staet mit
graten beuen si vblide hoor in g
ten aert en in bliscapen bliuet si
in onveruodich. **D**a seit augustinus.

Wes ghegeuet alre suetste kint ihesus
 mit dijne alre suetste moeder seer mulich
 en te mael begheerlic. **D**oor die eer d'ijns
 heilighen naems en door mine dijne
 sueter moeder. **S**oe maect mi stantachtich
 in allen goeden dinghen ende ynimmer
 meer en laet mi vallen in quaden. **I**c lo
 ue en danc en benedie di. **O** alre suet
 ste merch des vaderliken harten een al
 re salichste voedinghe en een stekinghe
 en een wedermakinghe der quellender
 sielen die offer u op dat werch uijns
 herten ende mijne sielen in ene ewige
 loue ende glorie. Amen.

Outen achtendach wortet besneen
 en hem wort die naem ihesus ghege
 uen. **A**en d' dattet sonder sonde boete der
 sonden aen uinn hebt medeliden dat
 dat alre sekeren huydelich gheuont
 en ghequest wort ende vor di sij bloot
 sloze. **S**ich aen hoec van buyten wecu
 de ende van binnen meddoghen op
 ten mensche huet. **D**encke opten
 sueten naem ihu ende nem exempel
 di seluen gheestelic te besneen in
 allen dinghen van buyte en van binne

in der quade herten alle quade ende onnut
te ghedachten te vsmiden in der toughten
luttel en oerbarelike dinghen te spreken
want van allen dinnuten woerden yā o
wetende ghesproken moet men zeden ghe
nem ten ionyssen dinghen **D**encke om
sijn wemichondighe truen ende doeli
aldus saryde ghelouestu dat maria hoor
truen mochte onthouden si en moest
mede saryen **H**ier bidde hem dat hi di
beside van al dat sijn godliken oeghe
in di nulligheit van binuen en van
binnen ende dat hi sijn heilighen naem
carne in dijne herten **H**ier in open
baerde een vleckende sterre die die co
ninghe tot desen kynde leyde **D**encke
om die grote vinnicheit die die coningē
hadden ende vloch hem ende offer xpm
soe wattu rosselus hebste dat is dyn
siele azerke hoe grote snoothet die
conighen daer vonden xpus en hadde
hem oer om der conighen conuict
anders ghesackat want noch herberge
noch snoothet des abjts om desen wille

aenghenomen en heeft hi in beter of
 in aeliker verwandelt mer in d' schijn
 heuet hi hem ghetocent den staepmer
 den en den coninghen. **Tristofimus.**
Dese coninghen gaen in den stal ende
 wijden den kindelijn bevonden in
 doeken oyt marien sijne moeder seg
 ic niet ghenocent mit eenre dynen
 bleuende vā goud mit legghende in
 enen vergulden bedde mer die man hadde
 ene roch en dien niet tot wecheit hoorde
 lufnaem mer tot enen d'fel der waer
 heit als die hebben mochte een arins
 t'werming wiff in pelgrinaede. **D**ie
 coninghen aenbeden en offerden gaen
 den ghenen die noch lufhet die muet
 like borsten hen stuctet mit die stal
 si en worden niet wederlaghen vā swoot
 heyt der doeken si en worden niet rouwe
 leude vander supkeder kintheit si vallen
 neer voer hem en eren hem als ene co
 mit en aenbeden hem als god wāt diese
 tot hem leyde die leerde oec en diese
 oec onermits der sterren van buten ond
 wiff die leende hē oec vā binnen war si

doen souden. **H**ier na offerde maria
xpi ende verlossen als een eerstghe
boren unster armez lude offerhan
de. **S**ich aen die prellie die maria an
na symcon en ioseph maecten ende
ginc hem oetmoedlic te ghemoeete
en sich en merke die suete medsprake
ende die grote ymtheit die si hadden
hercke oet mede die grote oetmoe
dicheit xpi en marien. **Oratio**

O here ihu xpe nu keer ic na totti
biddende dattu di ghewerdighen
wilte voer mi te voldoen en mit di
re alre suersten offerande alle mi
ne sonden ofte wasschen op dat ic
wuerdich mach worden te comen su
ner en reyn in den tempel dints he
mellichen woonskats. **S**int du glorio
se moeder gods offer dinen soene
en pienteer den heer die ghebene
dix vruchte dints buues offer tot
onser alres versoemighe dese heil
ghe othe gode behaghe vil well.

hi selue seer **D**it is myn gheinde soe
 daer in wel in behaghet **S**oe wilt in
 ghebreect van behoeliker danckbaerlyt
 dat wilt o moeder der ghenaden vullen
 voer mi offerende di seluen mit dinen
 alren liefsten soen voer dat aenschyn
 der vaderliker glorie **D**ijn maechelike
 zeynerheit moet ontsuldighen myn on
 tuerheit der harten ende des lichaems
Dijn minne moet ontfeken myn laen
 heit **D**ijn oetmoedicheit moet bueghe
 mijn houerdie **D**ijn willighe ghehoor
 sandheit moet breken verkeetheyt
 en hardicheit myns eyghes willec.

De xpus noch een deryn kyndelijn
 was wort hi van herodes wt den lan
 de gheinghen mercke sijn : lydsamheit
 en leer hiden volch dien pelgrinnen
 na en luyfert wat worden si inden we
 ghe mochten hebben **I**n allen desen soe
 leer armoede en oetmoedicheit **V**enct
 om die grote armoede en dat ghebreec
 dat si inder egypten leden en of dit leyt
 hi willen alle hongher hadde na ghe
 woente der kyndere broot cystheede en

die moeder gheen broet en hadde dat si hē
gheuen mocht en molten niet al hoor
binnenste bezet worden dar of si woel
te hoor kijnt mit woerden ende mit ho
ren arbeit als mochte **W**an si hoor b
ro broot **W**an sinen xij jaren tot sinen
dertighen bleef die coninc der glorien
ouder die lude verburghen **H**i en leere
niet hi en dede oer gheen miraculen mer
doe hy alsoe langhe sweech leerde hy
alre meest ende leerde di dattu niet
hicht op en souste sinen ander lude te le
ren het en ware dattu eerst al sitende
di vermoedighet hadde. **I**n sine der
tichsten mer wort hi van sante iohannes
baptista ghedoept **D**enck om die waer
dighe reuerencie die iohannes hadde
hoe dat hi beuede doe hi xpiū aenroere
sonde **D**encke om die oetmoedicheit
xpiū die hem seluen onder **S**ijn bu
ghende alle gherechticheit dat is al
le volcomen oetmoedicheit veruulde
Merck hoe dat hier die driemoudicheit
der psouen hoor openbaerde en hoe

dat al hier die vader xpm sende te p'diken
 doe hi sende hoort hem. **D**aer na doe
 hi xl daghe en xl nachte inder woestene
 gheuast hadde wort hi vanden viant
 ghetempteert **D**enck mit leuen ende
 hantermighen xpm inder woestenuen
 hadde en wat hi daer dede want hi gaet
 inder ewichheit enichot valset bedt wa-
 ket leit en slaep opter bloter aerden
 en wandert oetmoedlic mitten beesten
 den om sijn ynnich ghebet en om syue
 ynnighe scrulven. Denck om sijn wonder-
 like lydzaamheit hi wort vanden viant
 ghetempteert en gheuoert en gheleect
 merck hoe wilselken hi den viant weder-
 stont en hi daer mede een exempel des
 wederstaens ghelaten verwonder di van
 sijne grootheit en waerdicheit want
 die enghelen quamen en dienden hem.

Wort van dier tyt soe verroes hi
 coneghe onghedachte arme visschers en
 begun mit hem mitten swaerde des wor-
 den gods alle die werelt aen te verchsen
 aerdick ghemeeen leuen mitte apostelen

Sich aen sijn ghenuechlike by wesen azer
ke hoor der onderlinghe medesprake
die sy beide inden huse en inden weghe
hadden zbesich hoe dat hi onder hem was
als een diene hi at met hem van een
re tafel en wt eenre stotel en in ghenē
dinghen en woude hi vorzel hebben. **S**
Hiercz die grote mīne en sochtuondich
ende die hi tot sinen o roughere droech
Want men seut dat sinte peter plachte
segghen wanneer onse here wt en
ghen rougheren in enigher stut slyp
dat hi des nachtes op plachte stave
en besien of si wel gheedert waren en te
verdecken en te bestoppen om dat huse
mit sonderlinghe begheerten wurde
Want hi wel wiste wat hi noch met
hen doen soude oft woude. **H**ier in o
penbaerdi hi hen inder werelt en maer
te sijn wandringhe mitten menschen
en sayde dat voort gods oueral. **H**y
de weel mirakulen die anders niet dā
van gode ghesien en mochten hi de
die blinde sien. die doue horen. **H**y
verdreef die bose gheesten die nuttaer

sche maect hy zeyn die hem baden ver
 gaf hi haer souden. **P**aerze marin
 magdalena een af was doe si sijn voete
 mit hoeren tranen wiesch en droechde
 mit hoer haer. **D**encke en edermulle die
 woerden die hi doe tot marien en tot sy
 meon sprac want si vol sueticheden sijn
 azercke al hier en belich hoe he dit wijl
 grote souden volghen somijt vijm of
 vy oer totter woeltemen toe **B**loech
 oech du hem na ende wes bi ihesum
 op dattu sijn woerd horen in oechste
 ende op dattu dat aensicht xpi en der
 apostelen sien moghes en hoer hoo
 te gader sprekinghe en sien die wra
 cken. **D**enck oec menegherande
 lasterughe versmadens en onrecht
 dat hi vanden ioden leet si verweten
 hem dat hi eens armus woerdw ende
 thinnermans soen was en armer
 lud maech dat wach iacobus en iohā
 nes si sprakeus hem sinde dat hi va
 enen onghachten land was ende
 seyden dat hy van gulpleen was ende
 dat noch quader is si hietne een son

daer te wesen en euen vaent der son-
daren braet en een danker en een
verleyer des volcs **H**y seyden oec me-
de dat hi omzoet was en verwoet be-
seten vanden bosen gheesten en der
dumelen gheleete ongheteert en sonder
luzeren een samaritanen en men ghelo-
ue een letter en niet een iode **O**ch wat
gheselen wat slighen en versmadunge
en sel die mensche niet liden die ten
liden en ter arbeit gheboren is vanden
sonden ghenoot is totter hemelliche zeli-
len die niet dan dat siner ontfact ghe-
zoepen is als hi auctor dat die coninc
der coninghen onse heez ihs soe grun-
welic gheschets is en als een on-
waert coninc sonder ghercheit is
Alsu dese daughen auctorite soe ghedeck
hoe enghen en hoe hoghe hoe biter
en hoe strey die werch is die ten ewi-
ghen leuen is leu dien xpus behoort
te liden om dat hi in sijn glorie soude
gaen **I**n of xpus is sijn glorie aldus
ghericht heeft wie sal dan te vgherchs

outfaen **D**ie met en stryft die en mach
 met verwinnen **D**en die vrucht der
 crownen is daer alre meest daer die
 arbeit meest is **W**oort soe denck hoe
 hi die wyl sonder ghelt en qualic ghe
 cleot bloots hoefs en baruoet door
 die werelt ghegaen heuet **G**helic
 wys almen deuotelic wt den ewan
 gelic trecken mach als doe hi quam
 van nazareth om ghedoept te wordē
In doe hi nader doep en nader valle
 eer hi die apostelen riep weder qua
 en machtaen alleen **D**er soe machme
 wel proeflic ghelouen dat ihesus doe
 sijn broot bat wat hi wandere door
 een wreedt lant en hi en droech
 gheen ghelt mit hem **E**n hi outfinc
 doe licht menich onrecht en oneer
 en voer die aelmissen die hi bat lal
 ter en kostkeruchen **E**n ghewelt oec
 dat hi erghent ten eten wort outfaen
Depule hoe oetmoedlic hi sat hoe
 armelic hoe suodelic en hoe spulic
 dat men hem teten gief hoe deuotelic
 hi outfinc dat selue dat me he voer

sette hoe soberlic hi at hoe dancbaer
hy vanden ginen was **H**oe lidenlike
hy die suaden en sijn bitende woer-
de ontinc **H**oe oetmoedlike hy ant-
woerde want hi saechtmoedich was en
oetmoedich van herten hoe salichlic
hy leerde en in allen **si** ouer sephene
der minen besnyde en voorzelt **si**
doe hi aldus als een vreesit pelgrim
door slant ghinc en sijn brootvar
wort hi oec machlaen vander ledich
bestuyt **D**aer na doe hi woude
die offerande offeren daer hi omge-
comen was en op dat hi hem besnyt
& te wesen dat ghewanghe paelsch
lam opten wijslen dach voor sijne
paffen hebben hem sijn discipulen
enen elc ghehael ende daer is **hy**
op gheclommen die een conuict is
des hemelrijcs en aertrijcs ende is
mit groter seghe en loue der san-
ghe in iherusalem ghegaen daer
die hebreeschen kintaren in den
weghe riepen **hy** bidden dy waect

ons ghesont inden ouersten **H**erct die
oetmoedicheit vst inder eschinnen die
ghemeen was hoe hi gheuert was
hoe danich conuiche ghesind hi hadde
Vercke hoe dat hi screyde op die stat va
Iherusalem doe hi daer quam **H**er meer
bescryd hi die sondighen sielen. **220**

Doe die tijt sijn liuens aensmaende w
was hi die die sine altoes ghemin
ner hadde muudele oer totten eynde
toe en doen hi van deses werelt seiden
sonde maecte hi een groot anontmael
en daer noede hi sijn apostelen toe en
sende mit begheerten heb ic begheert
mit v desen paesthen te eten **E**n in de
sen anont mael heeft hi hen ghewae
dicht te waschen die voeten sijne ion
gheren **D**encke hoe oetmoedelike hi
hem hadde en sich hoe dat hi staet op
sijn knien voor sinen iongheren die
daer saten mit enen gheboechden rug
ghe mit enen lincen clede ghegort en
en diuaet ende droghet ende cuyt hoe
te alre voeten en dat gnet boue alle
oetmoedicheit dat hi sinen verrader

oec den seluen dienst dienst doe **D**aerna
doe hi hem een sermoen daer alle die wor-
den of gheglopet waren en recht mitten
vuer der minnen baetnend **H**er bo-
nen al dit soe selltu mitten oghen vā
binnen ende mit yninghez begheer-
ten altoes ghexachten ende tot dymre
harten wecken dat alre ouerste der
sacramenten dat is sijn eyghen lichē
dat hi ons ghegheuen heeft **E**nde soe
wanneer du desen ouer waerdighen
sacraments een ghehuetuus doetste
dattu dan alle die dinghen vooz v
neemste die xpus in sijne mensche-
liker naturen ghedaen heuet want
dat is daer mede ghemeent doe hy
seyde **D**it doet in mijnē ghedencke
nisse ic mercke vthelc wie dattet is
die du ontfancste ende wie du biste
die dper toe gaecke want du ontfanc-
ste den ghenen daer **S**ynte iohannes
baptista vooz benede doe hi a en den
rozen sonde **S**ynte peter een prince
der apostelen bat dat hi vā hē gheghe

52
en & en dorste hem van onsielicheit
met ghenaken **D**ie enghelen aenbed
ende beuen voer hem **J**ese die du ont
faelle sel selue dyn rechter wesen en
du selste voor sijn vierlater staen als o
uer di gherecht sal worden **H**us die ge
ue in wes handen dyn siel sel comen
alse wunden lichem sciden sel ende sel
van hem loen ontsaen na horen wer
ken **H**ier na denct ende besich dyn selue
wie du biste want du beste een lan in
selve versumende ende vol ghebreken
Contijt sel di die begheerte dijne
ghesondicheit van binnen trekken daer
toe op dat alstu di seluen volranche
den ende pallen sieste ende di seluen
outbluende ende gheen goet ouermits
di seluen volbrueghen en moechste
dan selstu den heer ihesu recht als een
goeder turen meyster totti halen **W**es
men ihesus gheheten is **C**ontijt sel
di troeghen der constaenen daer
toe verwacharen want alstu ghenoe
le dattu dynen god mit swaren son
den vertoort hebste ende weestste dat

ypus dat Curament in verheemste der
sonden ingheset heuet soe en ist gheen
wonder dattu mit groter begheerten
hem begheerste ontfanghen **P**er sel
di die minne ende dat meddoghen dij
re enen menschen daer toe werken
op dattu mit deser offerhande den leue
den ende den doden te hulpe moechte co
men **I**nde daer altoes toegnen mit vre
se ende mit hope als **S**hute Gregorius
seit dat ons niet sekerre en is dan
altoes uniter hopen vrese te hebben.

Oden dat comt **T**e metten tijt
like montmael ghedaen was
stout ypus god ende mensche op et ginc
mit synen iongheren totten berch van
olueten sinen vanden te ghemoet te
comen **I**nde daer ghinc hy tot sinen
ghebede **D**enck om sijn manier die hi
inden ghebede hadde hoe dat hi stont
mit opgheslughen oeghen inden he
mel segghende **V**ader oft mogheliche
is soe laet desen helle oner liden **T**
Somtijt mit synen aensicht inder aer
den **D**encke om dat aueruloedighe wt

ulopen des bloedighen swetes dat van
 synen lichaem weder liep inder aerden
Dent hoe smez die pine moeste wesen
 daer die gheonckens soe bitter of wils
Sich hem aen als hi op staet van sine
 ghebede nat van bloed en by amentu
 ren douchende sijn aensicht of was
 schende in dat water dat daer liep. **C**
Daer na denc hoe hi sinen vanden te ge
 moete ghinc ende hoe hi vermaer synen
 ghebediden mont met en ontvoerte
 ault en segghende mit groter sachtmo
 dicheit vrient waer toe bistu gheront
Daer nu wort hi vanden ioden har
 die aen ghemilt ende gheuanghen
 ghebouden en gheroghen ende van
 sinen discipulen ghelaten **D**ent om
 die maner der vanghens hoe dat si
 quamen inder nacht mit lanternen
 mit swarden ende mit stocken alle
 vaelshende honden of leuven ropen
 de ontscken mit groter indicheyt
 opten goederen heer **E**n eerste
 wort hi tot annas huus gheleit daer
 hi van enen suoden kuercht mit enē
 swaren kinnelbacke slach gheslagen

woort mercke hoe sachr ende minlic sijn
ghelaet en sijn antwoerd was doe hi se
x hebic qualijc ghesproken **x.** Daer
nae wort hi in ananias sijnus ghetoghe
daer die scriben ende phariseen sijne
verwachten **P**encke hoe dat sien daer
brochten want het was seer hazardlich
ende verkeerdlic ende doe vanden prince
der priesteren besvoren was ende die
waerheit beleyt hadde wort hi mit gro
ten slaghen gheslaghen recht alle een
blasphemeeerde ende of hi den naem des
propheten hem valschele aen ghenome
hadde. **oratio** **i** o here ihesu xpe alre
stercke minne segghen danckbaerheit
alle tonghen voor alle die wrede ende
onwaerdighe dinghen die du in dier
nachte voor ananias en ananias ende
vanden wrede toden **iodu** leede.
Sijn eerlike aensicht in welken den
enghelen behaecht te stouwen dat oer
alle die hemelen vernult mit vnech
den dat wort mit horen vullen lippen
ende spekelen besmet ende mit wige
rechten handen sterckelic gheslaghen

loe dat di sonder rymel dat bloet ghe
 weldelic vter uosen ende die tranen vten
 oeghen trepen **D**ijn blanke hals wort
 mit harden ghetwonghen vuyften wred
 lic ghebroken **D**ijn stoon daer oeghen
 die dmen rechtuerdyghen altes open sij
 worden na maner der sotten in spot ghe
 dect **D**ijn eernuerdighe ghebenedide hoest
 wort hardelic ghedructet vanden besmet
 ten handen der sondaren **E**nde mit spotte
 lizen ghezuchte woestu beghiet ende toe
 ghesproken simpel **V**re wes in dyn
 eyghen propheet ende propheet ons wie
 di gheslaghen heeft o goede ihu ic dan
 ke di voer alle dat haer durtum dier
 nacht leetke welc dijne godlike sielen
 alleen kndich is **D**ie onfachte slaghen
 dijns ghebenedys hoests moesten in mit
 un leetken alle lichaemlike swaerheit
 ofte droefnisse **E**nde die spottlike verder
 kunghe dijne oeghen moet minre oe
 ghen auroficheit bedwingen **D**ie on
 aerdighe spittinghe bespunghe dijns god
 likes aensichtes verdruue van un alle be
 coringhe **I**n verleen mi met te achten
 datter wtwendelic van buyten blendet

mer in waerden te hebben duerde der
sielen die van hinnen sculen **D**yn be
spottunghe veraghe van mi alle licht
verdicheit ende ydel boezinghe **A**nd
die verste versnadinghe dijne god
liker waerdicheit lesche in my alle
ydel begheerte der tijtliker eren en
glorien ende bueghe mi altoes tot ver
woyden ende ydelmoedighe dinghen.
Hier in dencke hoe hi van peno
den prince sijne apostelen driemael
versocht wort die hi mitten oeghen
sijne goederticheit aen ende bitter
liken dede seuen **O**ch hoe sulich sij
hene die dyn oeghen dus heet make
ende outfinken hoer conde harde
in dijne muuten ende dat verlich
ten soe dat si horen sapper siende.
Och hoe seer maken dyn oeghe
heet die beurozen heit des herten
ende kenen dat is in water der yndich
ende der bitterheit **I**c bidde heer ic
bidde goede vader ende goedertieren
hesu dyn goederticheit dattu on

derwilen en stadelic mitten oeghen
 dijne guederareuheit mi aen sieude
 wilste mitten welken oeghen du perit
 aensiechtste **Hier** me dencke om dat
 druel droenede waken der moeder gode
 marien in deser nacht ende mit won
 derliken rouwe selfu mit onser vrou
 wen medeliden hebben ende du selfe
 di seluen hoor beuelen biddende dat
 si door hoer droeninghe walinghe mo
 derliken op di wakenende si ende di om
 besinet bewaere. Amen. **Dame tijt**

Es moorghens vroe alle te prime
 tijt brochten sien ghebonden sin
 handen tot pylatus huus des rechters
 mit vele confusen ende lasters en als
 men seyt mit ceure veter om den hals
 ende onse heer als of hi sculdich had
 de gheweest volche al was hi noch
 tin dat ondenleste lam **Ende** almen
 dus in allen straten van iherusalem
 sepe dat onse here gheuinghen was
 en dat vernam die bedroefde moeder
 ihesu soe wort si gheleit mit onden
 keliken zou ende weeninghe va horen

lusteren ende quam als doot om sien
hoor kynt **S**id alst ende die gheen die
mit hoor quam hem sughen ghe
bouden ghepint ende bespoghen van
allen menschen versmaet van sinen
iongheren ghelaten sonder alle hulp
ende troest soe smadelic van weel volat
lepen mit wat zoulven si beuange
waren en waer me te segghen **D**et
ke hoe groet die rouwe hem werden
was doe si malanderen sughen **E**n
aldus wort onse here ouer al sijn zou
we vermeerder want hi den rouwe
sijnder moeder ende der sijne sijn
acht te welen **D**ende hoe si alle
ophem sughen als hy in ghinc ende
seiden **D**ijesti bilku hier oft een
propheet waerste waer om en ver
staechstu dit niet als alle woerd en
weel ander deser ghehe mochte he
segghen die vermale die. **D**ende
om alle die latterlike besadoughe
en wroeghinge die si hem op seiden
en merche hoe dat hi niet sachre

woedeliken svighende mit neder ghe
 slughen hocke als of hi schuldich hadt
 gheweest. **D**aer nu wort hi gheseyt
 ende door die smite gheleyt tot herodes
 daer hi of als een sator bespot wort en
 in enen laughen witten cleede pylatu
 weder gheseyt wort. **D**encke om die
 maner des ghinges ende hoe hi die hei
 lighe voeten ghebroken hadt want si
 hem mit groter haesten ende onwaer
 den leiden treckende stotende sluende be
 spuende ende bespottende sijn hande op
 sijnen rugghe ghebonden mit bloeten
 v voeten gheide. **O** here wtuerende
 ihesu xpe hoe groet is dyn oetwoe
 dichheit die den bosen ende verwoeden
 honden ghehenghe des dat si mit als
 mit enen sator speelden di sendende en
 weder sendende ende leyfste hen mit
 di doen allet dat si wonden. **A**veruz
 dne die goeder turen here ihesu xpe
 onfermharticheit is mit dyn passie
 dyn wonden ende dyn sijn delike door
 si ghebenedyt ende ghebenedyt si dat
 si bloet dynre wonden amen. **terachijt**

Dier na te terae tijt ghedencke hoe
dit pylatus gheboet onsen here te
gheescelen ende doe worden hem wt ghe
daen sijn cleder ende wort int haerden
hoerden aen die colupne ghehouden
wradhe en onmenscheit ghesfelt hi
stont daer naect voor hen allen iou
cannel en en savou voor alle die kinder
der menschen ende ontfient dier onse
ne hand droeflike slughe Dat con
laze bloet vloyet van allen staden sijn
lichaems ende sijn lichaems claerheit
wort wt ghemect mit sinen wilsigen
bloed Die sericheit wort ghehoert tot
ter sericheit ende quetsinghe totter
quettinghe tot dat bend diet deden en
aensinghen vermoot worden ende hy
gheboert wort of te doen **S**ich dat
onse here hier naersteht aen enen la
ghen tijt **E**nde ist dat hi hier int hem
met seer en doerste so acht di enen
stenen harte te hebben **A**lse onse he
doe ghesfelt was leiden hi hem so
in sindeet door hants ghespreyt al
waren inect sijn cleder suchende die

van sinen ontleders doort hius ghe
 spreyt waren **S**ich hem nu aen aldus
 ghegeeselt beuenden om der colden
 wille wantet whiter was alsoe dat e
 wangehe seyt **D**aer namen si enen
 mantel roet siden ont en schoed ende
 onreyn en deden hem die aen ende voor
 die moene vlochten si eene doeruen
 cox nven mit gewapenden hande en
 wroughenke hem **S** op in sijn eer sw
 hoest **H**id voor dat conliche tepken
 gauen si hem een riet in sine hande
Daer nae boecheden si hoor kuyen en
 in spot bedu si hem aene en seiden
 wes ghegruet comme der woeden **B**y
 doe om spoeghen end sloeghe mitten
 reede op sijn werke ghebenedide hoest
 end nyt ghewroughen **W**e vupsten
 end mit vlacken handen sloeghend
 si hem in sijn aensicht in sinen hals
 mit weel behoofughe end lasser in
 ghe soe dat dat bloet by sijn kinne
 badken naer hen end alle sijn aen
 sichte beuerwek **S**ich hier dinen here
 wel aene ende mercke wel lieue me
 siche end oel creature gods wie hy is
 beyde nae sijnre goetheyt end nae

lijure meynscheyt **P**enck J & wiave
die sijn ghebenedide moax hadde doe
si aldus dit sach en hoorde **E**nde aldoe
dicke altn voelste di mit hā u beun
wet ghexit alle der doornen ihesu
ende du selste verlicht worden al waer
tu oec van anderen menschen ver
toerut of mit alrehande ghesuichte
der achter spekers ghequest. **Oratio**
O He alle innumerlicke ghedaente
o ghewinde ihesu come int heym
licke inus harten **E**nde wil dat also
machtlic beweghen ende nuce dit
alle der werelt anrosicheyt verdre
uen worde van myne oeghen **D**at
alle vleyschelicke beweghinghe vol
comelic in my sterue **D**yne passie
moet verdruen alle mine quade be
gheerten dyn alle swaeste seriche
den moeten my verlaesteghen mijn
daghelicke swarigheden als van doot
sonden **O** he gheinde ihesu dyn
heilighe noringhe vierlic onverdicht
wil my ~~roffen~~ are aernie sondighe
menche moesten **I** alle wederkoot be
morwe o god ihu die hart vudhtich

mijns herten end doofter dat mit
 eender dorren dijns hoofts op daral
 le dat quax bloet ghe menghet daer
 wt vloey ende die anghe dijne min
 nen aldaer ghesseken bliue **Op** die ar
 de mijns herten veruult en ontficken
 vander eersten maledictien ouermits
 in dringhiche dijns heilighen bloets
 maye benedictie weder ontfinghen
 mach amen **Alse goedertieren ihesu**
Daer nae **enich** hoe datten pylatus
 wt leide voor die alle dar volc alle
 ghepijnt end misnaect end seye
Siet den mensche **End** si riepen mit
 waer stemmen doeten wech doete wech
 end aruusten **End** si woren barabas
 den moordenier quyt te laten ende den
 heer des leuens woude si ghearuust
 hebben en verheffende hoor stemmen
 riepen si aruusten aruusten **End** pyla
 tus gaf doe die wrede sentenne datme
 aruust soude **Doe** meemen si dat waer
 de hout des cruzen dat lanc grof end
 swaer was ende leydeur hem op sijn
 eersaem stouderen dat hie draghen

sonde dat dat lichtmoedige
lan goederne he outfinc en droecht
Ende hem volghen drie scaren een der
gheenre die hem doden sonden dien
stieten ende horten voert te gane
Die ander der wden dien belachten
ende bespotten Die derde sijne vrien
den dien bestreyden aldus wort hy
gheleyt mit sinen ghesellen twe mo
deniers mit unden door die stad
om dat sijn roufse te meere soude
sijn oft wesen **W**ant alle die hude der
stad tot horen doeren en verustere
hepen om dit te sien **S**ich hem hier
aen hoe hi ghuch bockende wrom en
seer blafend van groter moetheyt
ende mit hem merke sijn bloedighe
voetstappen die hy trat **D**encke den
onsprekkelken rouwe sijne moeder
doe si hem ghemoete ende si hem sich
in sulken sijn soe mismaket en ghe
pint verselt mitten moerdeniers
Dencke op dat dymmen des hoghe
steylen berchs die onessen en harr
was **H**iest u en wes vlyndich dat

omys dyns heren gheestelic nae hem
 te draghen met en ontsicht een lustel
 uerbeits der penitencien noch en be
 gheer lichrems of verflappinghe met
 en begif den nauwen wech leydende
 totten ryche der hemelen met en
 gant den ruinen wech die den on
 wisen pleecht te leyden tot enen ver
 doemeliken eynde **M**iet en wilt ont
 sien grootheyt des uerbeits noch re
 kenen lancheyt der iaren als idde he
 cum dinen voorgangher om hulpe
 set dinen troost hoep ende toenerlaet
 op hem **W**ant hi die dat goet beghe
 gheghenen heuet hi sel oech sonder
 twiuel een salich volbruyghen ver
 leenen **A**men. **De sexte nijt**

De sexte nijt doe hy ghecouen was
 totten berch soe hebben sy hem
 clepder wtghetoghen daer doe alle
 die wonden der gheselughe veruu
 wet worden want dat cleet seer wast
 den sinen lichaem cleefde **S**ich hem
 nu aen als hi sic ghepijnt bestaemt
 ende beamer verwachtde dat cruce

Duer ma wimen si hem mit groter
ouwaerden ende woepen op dat cruce
ende recken hem wt hande ende voeten
mit starken woerden ende doorsloeghe
se mit plompen gronen unghelen en
sworden daer mede sin wel sijn vlesch
sijn aedren ende sijn seuen ende dat
noechden die vergadringhe sijne le
den **S**oe dat ouer al rieuwen sijn
heilighe bloets wt dien groten sto
ren ghelyc fonteynen vloedende **D**uer
nae hienen si dat cruce op mitten h
tuchten en sateut wt dat bloec bloc
wt groter hardicheyt en ouwaerde
van welken neer stoten alle sijne
aerderen ende sworden **C**heercken
zouwe sijnre ghebenedide moeder die
si hadde doe si hoorde dat gherand der
hameren dat slozen sijnre aedren
die bespottughe der vermaledide
Ende doe si sach sijn ghebenedide aen
sicht soe misindecet berouwe mitten
bloec ontreynt wt spetel en outset
van alre scoouheyt tusschen twee

weder naers als of hy een vdeydzter
 quetheyt hadde gheweest mit hoefoe
 waren by den cruce iohannes ewangie
 lisa ende maria magdalena ende hoor
 twee susteren maria iacobi en maria
 salome **D**aer soe hinc onse ihesus den
 den cruce mit outspreekeliker buterheyt
 tredt daer om aen onuermaect totten
 cruce onuecheltet vurichlyck ende auf
 sende denotelyc ende en seyde niet van
 daen thent du waerdich worste ont
 faen een dropellijn wt sijnen vloeyen
 den wonden of een woestelc wode
 vanden cruce te horen of by te wesen
 in dat vterste sijne doot **W**erze si
 van dy benouwen te hebben van ey
 ghen duechden of verdienten **N**am
 in den cruce ihu is al onse salicheyt
 gheleyghen ende verlossinghe **H**oen
 groot beuouwen en set man welthe
 lutel sijne fronken maer wort ende
 gheuadigher vrienden vintmen lit
 tel laet dy dit met wonderlic noch swaer
 duncken sijne vrienden of seyen
 veelheyt sijne vanden heest xpus

besoecht die altoes wel dæ en ~~en~~
grooten ondanch daer af weder ont
finck **H**ebt gans betrouwen inden he
deshen dymen leydsman blyf mit
hem inden cruce ende die tijt der wi
bulagen ende du selste verwerue gra
ae ende victorie teghens al dat di dæ
mach **D**encke die grote verwoet
heyt der wæu onder den cruce si bal
leden mitten moude als houden si
knirfeden mit tanden als leuven
ende sy lissen mitten tughen als ser
peuten mitten lippen vermalediden
O hem mitten aensichte lachten sy
si wapelden mitten handen si spron
ghen ende danstten mitten voeten si
dreyen vuerthæ mitten herten si sand
den mitten hoefde en seyden vach die
den tempel destruert **A**nder men
schen heekt hy behouden maect dy
seluen behouden oltu mogheste **E**
Hier nae denck om dat eersten woort
dat onse heer sprac aenden cruce doe
doe hi seide vader vergheest he wat
sy mer en weten wat si doen **I**n wel
ke hy veruulde dat ysayas voerspro

61
ken hadde veelre menschen sonden heuet
hi ghedraghen ende voor die ouerste
der heuet hi ghebeden **Wie** mach wy
van ghenaden sijne sonden waahopen
in dien dat si soe grote ghenade ghew
gheworden sij die den heer der ghenade
ghetruust hebben **En** wil daer
om niet waahopen albitu menich
wonderlic besinet albitu mit meneghe
hande passien beconincert ende mit
groten lasaghen betoringhen bestreden
Du hebste noch enen sekeren hoep des
leuens die in ghedaenten der baru
hertheden sijn op gheloken neuden
cruce al was hi mit gheeselen ghe
slaghen mit doornen gheuoert an
den cruce mit naghelen doorboort mit
verlamdenisse verlamdet al deser vreet
heyt niet ghedenckende sprac hy was
vergift hem **Hi** riepen cruchten cruf
ten hi bidt vergif hem si doorgroue
hem mit plomben naghelen ende hy
ontschuldigh hoor verdoemelike oner
daden segghende wt mit si niet enwe
ten wat si doen **Die** grote sachtmodi
heyt deses woorts edernauwe in dat

binnenste dijns herten aenbeed hem
myt ymigher herten beneel dy selue
hem gaf di seluen ghehechken ouer
in sinen handen want die soe ontfer
mhertich heeft gheweest ouer sijn v
den sel di oech sonder twiuel seer ghe
indich wesen hebsta beta van dine
sonden **W**ilstu nochtan haestelic totter
ghenaeden comen begheestu gracie
dijns verlossers te veruuen ende
volcomen troest te hebben soe vergif
oec dinen euen mensche die dy mis
dadich is wt alle dijne herten ver
ghif hem in deynen salen op dat dy
god vergheue in meere vergeef lut
tel ende di sel veel vergheuen worde
Groot betribben moechstu veruuen
in die vrie dijne doot ist dattu ver
duldichlic onrecht lystte ende dat vol
comelic vergheeste biddende oetmoet
lic voor die ghene die dy misdadich
Ic bidde dy alre goedertire **I**h
ste heere ihu xpi die wt grote beghe
te der minnen di gheuaerdigelle voor
dyne vanden te bidden dattu wt sulke

broeder minnen dnen hemellichen vi
 der voor my bidden wylste dat ih my
 volcomelic vergheef alle mine sonde
 ende ghenadelic of neem alle pine der
 sonden **G**hyf my lieue heer een vaste
 betruwen op dyn ontfermherticheyt
Ende ouermits grootheyt unjure son
 den niet te vallen in enigher mistroest
 mer mit aendachtigher herten volco
 melic te ghelouen want du in deser
 werelt ghecomē sijste te soudarente
 behouden mit wille ghepassyende
 ghetruust ende ghestouen voor die
 misdadighe **P**yn yunghe ghebeth
 aenden cruce ghestort voor dne vian
 den laet unjure sielen in stande staen
 op dat ic ouermits dat alre salichste
 ghebet v dienen mach te verzaghen
 dat mine eyghen verdieneten in en
 gheene wys en moghen veruernen
Ouerspreyde dyn ghebenedide armē
 wide ouer mi op dat mine arme droe
 uighe siele mer en viese nochen wan
 hope tot wat vresli gheropen wort
 vander werelt **E**nde du goederzēn
 ontfermhartighe here ihesu criste

onfanghe my onsalighe sondaer ro-
pende tott tusshen dinen bloedige
armen die gheen troest en weet op
eyghen werken mer alleen betrou-
ende hope 1 op dinen roschcken doot
ende op dyn onestte ontfermhertichert.
¶ Dat ander woort seyd hy totten
moerdenmaer Hyden selstu mit my
welen inden paradysse. In welken
woerden onse heer hoep der ghenen
den allen sondaren ghegheuen he-
uet die hoor sonden biechten en was
he het ghesaet hueden ende daghe
hys. alsoe want soe wy begheerlic
ende vnedic sijn sonden biechten die is
te hant mit onsen here inden para-
dysse in gansen ende hier me in glo-
rien berou en is te laet. Dierichthier
daer waerachtich beken is en ghe-
se bekenne. **¶** Och hoe scharlic en hoe
vroelic mach hy steruen dien ghe-
gint woert te horen tusshen beloef-
ken woert hi en sel inden quaden
daghe des oerdes gheen vrese heb

ben vander quader horinghe die onse
 here ihesus onder sijne besterminghe
 aen gheuomen heuet **D**esen moerden
 uuer is ghegeuen in sijnen beluen dat
 sijnt **P**eter gheweygheit wort in sine
 bidden **S**inte peter begheerde te woene
 inden berch van sybor mit onsen heer
 niet het en mocht hem niet gheuerden
Sinte peter was oec eerste gheropen
 totter apostelen niet mer dese moerden
 was woor hem in dat rich ghelept
P mit salighe vre heuet dese gheraect
 mit onsen h here te steruen en mit he
 totten paridise te comen. **O**ratio:

Als lichtnoedighe ihesu mijn ghe
 uade mijn toelucht ende mijn ver
 lossen wes myne ghenadich ende en wil
 nutten quaden mijn siel niet verdoene
 om wes verlossinghe du die galighe des
 cruen vercoren hebste **B**hedene myne
 o heer in dyn rich ende met en wil my
 liden in die vermaelike vre myne
 doot als my crachten steruen en mijn
 steruue stont wort die oeghen verblint
 ende die oeren verstopet **S**om dan tot
 my mit dynen herlighen en gheleu

Segge dan o goede ihesu behouder mijns
leuens segge tot mynre sielen als die
hijt myns steruens ghenaeft **Hude sel**
stu mit my wesen in den paradyse **Wat**
mach vroeliker wesen te horen wat
mach sueter wesen te vernemen voer
euen sterfiken mensche dan verblif
te werden mit sulken mitwoort **Mie**
den selstu mit my wesen in den para
dise **Dit** alre salichste woort si dicke i
minen monde mer dicke inder har
ten op datter des te sueter smaket
want het van dy in den cruce ghespro
ken wort. **Dat** derde woert was
dat hy sijn moeder die totter doot be
droeft was sijn discipel beual ende
sinen discipel sijne moeder en seide
Konst sich hier dijn **lijnt** **Ende** sine
discipel sich dijn moeder ghenende sijn
re moeder iohannes voor ihesus den
knecht voor den heer den discipel
voor den meyster enen mensche
voor enen waren god sebedus soe
voor den gods soen welc wille he
van binnen ontfrekelike crinste

64

ende soude billike bewcken alle men
schelike herten. al waer si oec vanden
steen oft van yse. hi ende seyde met
moeder op dat si niet meer bedroeft
en worde inden hoeren des moeder
liken naems want si en alde w vter
liken mude. **D**enck hier der maechde
liker moeder zoudelike wenen den.
Dich nu staet si viden stuce myt gro
ter droefheit doorwout die wile eer
bider ribben veruult was mit hemel
scher vreesden nu wort sy beswaert
mitten ioden ghesal die voor der tijt
ghesert was mitten engelen sanghe
nu wort si gheleet mitten mantel des
kens die wylneer vanden coninge
groot gheert was ende gheloeft nu
wort sy begoten myt weden bloec
hoers lieues kindes die wylneer
vafolueft was van aenstouwen sijn
stone aensichtes. **W** sieten hanghen
tussen twee moerdenaers dien si
dic wil sach vele mihaile doe onder de
voldre. **D**ich daer o die denote men
schen dattu dit besluefte in dijne
herten weest saechtmoedicheit streeck

als die tribulacie ende hant toecōpts
wes met verflaghen noch wintroef
lich als dy onthact wort dattu wpt
minnen belesen hebste oft als di ghe
weyghert wort dattu behoeflich bit
te ende nootlic dunt wesen want die
wyl die alre liefte vriend xpi alre
meest mit swaricheden worden ghe
proeft want en heuet god dinnich
tich sinen engelen soen met ghe
spuert mer voor allen onder die alre
swaerste pinen ghegeuen wat wil
stu dan hier sucken ghenuechte
ende vrede wes onuersuecht om die
liefte xpi om dynen wille gerunt
sulke lyden als hy verleent goeder
terliken te lyden alst oeck is seer
swaer en bitter **H**euert ihesus sijne
ghebenedide wel weer stoots toe
gheleynt heeft hise duke late tribu
leren lange sereie en seer drouich
wesen hoe wilstu da leue soer ver
daet mercke alle vriend gods nye
met en en selstu winden dit leue
ouer gheleyt sonder groter last en
bitterheyt des lidens ahaect dyn

toelicht totter moeder gods si heeft
 van horen liden gheleert mitten on
 salighen ende bedroefden te doeghen
 ende ontfermherticheyt te hebben
 hoere armer en bedructer vrienden
 en sel sy niet vergheten die haer bid
 den sel sy bystandich wesen **Die hoor**
vuerichlic bidden sel si behulphelyck
 wesen ende ghenadich allen dien die
 tot hoor nutvelich wenen. **ORATIO**

alre ontfermhertichste ihesu ic
 bidde dy verleen my graae der ynni
 gher tranen ende dier woude myne
 harte mit unne hertelich medelidē
 daer dat hart dijne ghebenedide
 moeder mede ontscheu was **Sich**
 my aene mitten oeghen dijne ghe
 naeden daerstu dyn waerde moeder
 ende dynen ghenonden discipel **Sinte**
Johannes med aen snerchste staende
 onder den cruce ende strepende doestu
 di een den anderen beuaelste ende
 ghesoudeste myt desen minlijken woor
 den **Sich** diuen soen sich dyn moeder.

Om alre ghenadichste **ORATIO**
 vrouwe heilighe maghet maria

o. m.

alre trouweste aduocet **I**c bidde di
door alle dyn hoeghen verdiente en
duer alle die minlike diensten die
du iaren wtuertoren soen soe be
quamelic bewijst hebste **O**m dyn
alre weeste trouwe ende bliuende
stantichacker diestu dmen soen in
sijnre vterste noot bewideste **O**m
dat ontfermelike staen dat ghy onder
den cruce stont besprenghet mitten
bloede dyns ghebeuedicus soons
bestort mitten oueruloedicheit der
tranen om die swaere rouwe dyns
harten diestu mit groter banguh
heit voldeste in sinen versterden **O**
dat sacryelike aenspen doesttu he
ghestozuen siechste voor dynen
oeghen **O**m dat ontfermelike om
meheffen doe du hem ontfinste
vanden cruce in dmen moderliken
armen **O**m dmen douchliken ganc
ten graue waert **O**m die rouwelike
wederroemst vanden graue totter
stede dynre herbergghen **D**attu my
arwe sondaez ontfermste moeder

like sorghe voor my draghend mit
 ghewoentlike goedertierenheyt en
 dattu mi in dier ghetal aen nemen
 wulste die mit dynre vuerigher mi
 uen sijn begaueet. **O** myn ewi
 ghe hoep glorioza maghet maria
 com ende vtoen dyn glozose aensijn
 eer myn siel verleit vanden lichten
Ende loer tot mi ghenadlic ende
 blydlic dyn ontfermhazighe oghe
 mit welken du ihesum die ghebene
 die vrucht dyns binnens die wyl in
 der aerden mit ontsprekeliker vrucht
 den aen ghesien heues ende die selue
 nat ghenadect mit oueruloedicheyt
 dynre tranen in die wt sijne passien
 weest my dan bystandich. **O** alre hei
 lichste moeder maria mit dat ghe
 sellap dynre hemelstjer maechden
 ende ontfanghe myn alleynighe
 siele onder dinen bloedighen mantel
 gheliker wys dattu bystandich e
 waerste dinen wtueroren soen ster
 uende aende cruce dinen. **D**at
 vierde woort was als onse here seide
 aijn god myn god waer om hebstu
 mi ghelaten. **I**n welken woorden

hy keuliken besuyde buterheyt
sijns liden ende ofghetoghenheit
alles troestes ende hoe veel hi leet
vooz des menschen salicheyt.

O Hoed ihesu proef my ende be
soet soe du weetste dat my oerbuer
lic is uer verleen myter bezorn
ghe sulke ondzstandicheyt dattet
my moghelic si te draghen **S**o veel
te vromeliker stant by mi als icke
swaerliker mit liden bin belastet
ende miu betrouwens vande man
menschen **E**nde ist sulke dat dy oer
baer dinct my te proeuen ende te
laten een wyltijts oughetroestet
verleen dan my o goederhe heer
dat verdiddelic te liden ende allen
minen last dy mit gansen betrouwe
te beuelen **A**men. **D**ese stede set
te di als een toeuverlaet tot deser
vren make dyn wedersprake mit
dijn uden cruce versmaet ende va
sinen hemellichen vader ghelaten
van sijner banghicheyt vereuige
alle dyn druck ende liden. **D**
Dat vyfte woort was my doest
In welken worden maria sij moe

der en hoor ghelellinen ende iohes
 nes grote compassie hadden ende die
 quade ioden grote bliscapen want al
 machmen dit woort verstaen dat he
 dorste nae salicheyt der sielen nocht
 maet waerheyt soe dorste hem seer
 want hem sijn bloet van binnen ont
 lopen was soe dat hy verdorret was en
 verdroecht ende als die quaden niet
 ghedencken en konden daer sy hem in
 pinighen mochten soe namen sy een
 matze hem te pinen ende u gauen
 edic mit galen ghemenghet ende de
 sen bitteren drinc boden si sine suete
 monde dat den honden te snoed ghe
 weest hadde Sich wat auontmale on
 se here in dede het was te hant tijt der
 maeltijt mer van aerbeyt ende van
 pinen en eyschede hy anders niet dan
 drinc voor sijn maeltijt ende die kijn
 der des viants gauen hem galle voor
 sijn eten en edic voor sijn drincken.

E ghebenedide ende danck di o here
 ihesu xpe fonteyn des leuenden wa
 ters om den smachteliken dorst doe
 du na wilstortinghe dyns duerba
 ren bloets en alle dichte nauweliker

Vuchticheyt doestde van groter die
heden want alle diuen humoren
van groter pijn wt gheoest wuuen
meer nochtan hebste mit meere end
vuerigher begheerten ghedoest nae
onser salicheyt ende als een arme
doestich bedellaer drincken begheert
segghende my dorst mer leyder nye
want en was daer bereypt dijn bede
te voldoen die doch enen dronck
comits waters dy scerper alre mentu
ren ghereypt hadde **Berleen** my lie
ue here dijn bitteren drancs beuo
he te ghedencken ouer tafel tot mi
re maeltijt **Ende** dat ic leren moet
ouder dijn heilighe vrese minen lich
aen te gheuen alleen sijn nootdurft
Ende van ghyghen weldiden di ont
fermhartighe wtuercozen ihesu al
tijt mit pinigher drooien ewelike
te dancken. **Amen.** **D**at seste woort
was als die ontfermhartighe ihesus
seyde **Tis al volborcht** **Dat** is alle
myn werck dat ic maer werck doen

soude is veruult ende al volcomen
Per werelt ghesontheit hebbe ic
 nu ghevoort. Ende die ghehoortm
 heyt die my mijn ghebenedide vader
 ghegheuen heeft hebbe ic oetmoede
 lyt ende blyd veruult. **I**n welken
 woorden o du deuote discipel xpi vol
 ch nu xpi ende soe langhe alstu tijt
 hebste ende trachten en wil niet ofla
 ten van dynen werken volbringhe
 dattu begonnen hebste als dat eyn
 de dijns leuens nakende is du spre
 ken mogheus mit dinen ghemin
 den ihesu. Tis allet volbrocht **W**a
 der daer om den wech der duerden
 volcht die rechtuerdicheyt. stride vro
 melic totten doot toe teghen die son
 den op dattu crighen moeghes dat
 eynighe leuen ende segghen moeghes
 imiten heylighen apostel. Sijntepou
 wels **E**nen goeden strijt hebbe ick
 ghestreden. **I**c hebbe mynen loep vol
 brocht ende dat heylighe gheloue
 xpi ghehouden. **E**en luttel selstu noch
 aerbeyden ende een luttel tijt selstu

nody liden haestelic sel comen die
vre dattu veelre tiden tochtelick ver
uullende of legghen selste. **ORATIO.**

Ghe ihesu xpe coninc hemelrijcs
enda aertrijcs leet my oetmoedelic
beghinuen alle mine werken tot lo
ue end glorie dijns ghebeuediden
naems beghinuend vinnichlick te
veruolghen end salichlic te-voleyn
den. **B**erleuen my niet te vercracht
voor die vterste tijt die my vanden
vader gheset is oer om den xpe
des ewighen leuens dach end nachts
trouwelic te aerbeyden inden wmi
guert deser heyligher religien ende
vrouelic toe te nemen totten vutgen
toe mijns gheestes. **S**oe dat ic by di
re gheuaden nae veel stridens end
aerpeids blidelick mit mach seg
ghen als die leste vre mijns leuens
maket. **I**s veruult. **A**ls dan o goede
ihesu die tijt ghecomen is wil my
loenen na dijne goetheyt end gif
my ruste voor tijtelike moynis
bhschap voor droetheyt dijn moene

voor sryt glorie ende eer voor stande
 sea salicheyt voor onsalicheyt dy ic
 in die werelt gheleden hebbe want
 du biste ende hebste gheweest die vter
 ste sake myne goeder werken in
 die stede myns bedruerz wes daer
 omme myn loen in dyn hemelsche
 rich want ic dy alleen begheer te heb
 ben te loen voor myn aerbeyt Die
 beste die ewighe salicheyt glorie ende
 ee al durre heiligen amen. **Noen tijt**

Fnoen tijt selstu denken myt seer
 ender harten ende mit deuonien hoe
 dyn unlikte heer vol gracen als sijn
 aderen hoor bloet al wtghesox hadden
 ende sijn nachten begon den te breken
 der doot makende begonde hi sijn oegē
 neder te slaen ende ontuerwen **Sijn**
 hooft neder te neyghen tot sijns mo
 der als hoor die leste gruet te gete
 een gruet des zonnen ende des misro
 tes die hi ouermits groter ende ont
 denliken rouwe mitten monde met
 wtsprecken en conde ende oer hoorbe
 uelende sinen lichaem dat soe wrede
 hi doorhouwen ende doo slaghen
 was ende hier nae sloet hi sijn leste

Rij

woort mit sterken ropen ende hi
nen sprekende **W**ader in dinen hant
An beueel ic mynen gheest **I**n dat
sprekende gaf hi den gheest **W**ey aen
beden dy here ihu xpe ende ghebene
dien di want du ouernuts din thei
lighen cruus die werelt hebste ver
lost **O**ntferme dy onser die ghepal
sijt bitte om ons **E**merck hier o
du moete discipel xpi dat ihesus in
gheen veren bedde ghestoruen en is
mer in dat sijnpe harde hout des
cruuen niet inden huse of oudert
dael mer op een open berch ende
op een suadelike stinckende stede
niet in einge slaepammer mer in
een openbaer galghe niet mit iud
A van sinen iongheren mer binne
die hoeken des hoghen wrede cruce
sijn oertussen was die doornie roen
sonder noest sonder hulp was hy
van allen menschen ghelaten sijn
wtuer toren moeder wtgenome haut
noch voet en moecht si rueren noch
verleggheuen wenden of een weymch
verlichten **H**oe was die siele der
moeder maria doe door ghen mitte

swaerde des inwendighen rouwen
 als sy en sach alsoe ghebreken quelle
 saeyen en ropen ende soe muche ster
 uen ende hoor laen inder werelt in
 soe groten anxe ende rouwe **D**ie he
 mel verdonckerde dat seyl des tem
 pels stoerde die stenen doueden die
 aerde beued die grauen worden op
 gheloken ende die doden verweert
Daer uae ouse promve en die anze
 die mit hoor waren hem ueder set
 tenden totten cruce en saghen onsen
 heer aene ende verwachten van goede
 hulpe hoe si en of moghen doen en
 begrauen **E**nde als si dus saten byde
 cruce ende sonder onderlaet onsen
 heer aen saghen dus hanghen aen
 den cruce tusschen twee moerdenmar
 dus naect dus mismaket dus doot
 ende dus van allen menschen ghela
 ten **S**oe quam daer te hant een rid
 der mit enen speer en hi was blint
 ende dede oppe die rechter side ons here
 mit eenre groter wonden ende daer
 tot ghinch water ende bloet lieue
 here Wie benigne ihesu xpi. **vnno**

Goede ihesu ic bidde di door dine
bitteren doot die du voor mi gheleden
hebeste dattu mi verlenen wiltte ene
salighen voor sie in ghen sterfduch en
by mi wiltte wesen inder vrien myns
doots ende ontfanghen mijn siele in
dijn oploken ghewonde hert weest
my by steruende help my teghen den
doot stridende Coupt my te ghemoe-
ten dy begheerend bescheeme mi van
den laghen der vianden verlosse mi
van onsalicheyt troest mi suchtende
onthoude mi verguende ontfanc mi
versteppende Dijn leste woort den
cruce ghesproken si mijn leste woort
woort wort in dit nydike leuen Ende
als ic langhet met spraken en mach
soe verhoere mine vierste begheer
te Vader in dinen handen beneede
ic minen gheest du hebste mi ver-
lost here god der waerheyt amen
E vespertijt selstu!

Dencken mit droener streyender
herten hoe dit ioseph van armanē
ende syrodenus quamen en brochte

71

omtrent hondert pont muren ende
aloes om dat lichaem ons heren of
te doene vanden cruce ende te balle
besaliene **E**nde als si quamen biex
stat boechen si hoor kinen ende be
den onse hereaen ende si naemē war
delick oer lof van onser vrouwen en
vanden anderen die mit hoor warē
ende bereyden hem dat lichaem of te
doene ende te begraven **M**aria doe
stont mit opgherecten handen ende
als si onsen here zeyken mochte soe
leyde si sijn hande ende hooft nederhē
ghende op haer droenghe borst en
die hellede ende tulle si en daer of en
mochte sy niet verlaet worden **E**nde
als dat lichaem neder ter aerden ghe
daen was onse vrouwe dat hoeft
mitten scoudren nam in horen stoot
en magdalena die voeten daer si die
grae by verdiende die andere daer
by stonden en al ghescreye maecten
op ihesu **D**ie moeder sreyde mit o
ner vloedighen manen ende maecte
nat dat aensicht en dat doede lichaem

hoors kynts end oech den sarch
daer men seit dat noch hoor trane
in staen **S**i dwoech end droech
en ruste sijn bloedighe wonden end
sijn aenschijn altemale **I**n aensach
die wonden sijns lichaems end sijns
aensichts end sijns hoeses end die
punten der doornen in sinen hoes
en dat wttrucken des haers wt sine
baerd en sijn aensicht ontreynt mit
spekelen en mit bloede en van dyt
aen te speu en van screien en mocht
si niet verlaet worden **O**ch hoe ouer
uloedighe veel tranen vlyden doe
wt horen alren reynsten oeghen wat
hetat tranen luyghen doe in hoor
maechlike wanghen die van hoe
ren moederliken aensicht nedertro
pen op dat doot lichaem hoers soens
Och wat puerze lippen dructe doen
die moeder an sinen doot leden hoe
droeflic ende puerlic doorsach di si
die heilighe wonden **O**ch wat mit
beghoersliker armen ommehelde
si die ghebenedide vrucht hoors lich
aems die si gheoffert wist inden

outmer des minen om alle der werelt
 salicheit **N**ie soude onder alle denote
 menschen begripen moeghen die
 bangicheden soe groter droetheyt
 nye soude moeghen volspracken die
 oueruloedicheyt der trangen die van
 der saligheer moeder ihesu xpi doen
 wtghelstort worden. **Compleet tiden**

In nae te comple tyt soe beno
 den si dat dode lichaem ons heren
 ihesu xpi mit linen cleeren **E**nde als
 si al dat lichaem anders bewonden
 hadden saghen si alle onser vrouwe
 aen dat si eynde soude horen rouwe
 ende dat hoeft voort laten beuinden.
Si doe weder alle hoor sarenen begō
 sten ende alsoe sarenen aene enich
 ghespreken couste want die moeder
 saghen ontfet van allen troest als
 onse vrouwe doe sich dat sijn met lan
 gher beketten en mocht soe leyde sy
 hoor soe droefue aensicht op hoors
 soens aensicht ende wt oueruloedicht
 hoerre minen soe dwoech si dat aen
 selijn ons heren ihu veel meer dan
 magdalena die voeten ende droechte
 en cuffed sinen mont sijn oeghen en

alle die ander led sijns hoels ende be
w. mit sijn hoelt. mit enen hoofft cleet
In doe alle mit ghebuerden kinpen
dat lichaem aen beden en die woete
custen ende naemen en droechden
dat lichaem totten grave daer si en w
delic begrouen mit ghebuerder kinpe
mit groter sichten en wenen ende
aldus gaueu si den heer des leuens der
groet des doots. **E**nde als hi begrave
was die moeder hem ghebeuedide
ende dat onhellede en op hoor lieue
lijnt bleef ligghende. **D**aer nae onse
vrouwe op stont en mit hulpe vanden
anderen heylighen wiuen die alle
mit mit hoor strecken soebegoude
si te gaen en ~~als~~ als si vanden cruce
quamen onse vrouwe dat cruice de
bede en oec alle die ander. **E**n als si
quamen inder stadt doe quamen tot
hoor sonninghe goed wme vrez stat
en verselden hen mit hoor en troe
tense. **E**nde ouer al wt daer go groot
ghescrey en ghevaen en alle goed
lud daer si voor byleden doechden
mit hoor en alle die gheen diese si

ghen screyen screyden mit hoore
Sy screyde verwaert dat si ghinc en
 die ghene die mit hoor ghinghen en
 aldus wort si ghelept screyende van
 screyenden luaden tot dat si quamen
 totten huuse iohannes **D**iese vrouwe
 doe inghinc int huus screyende en
 weneude mit iohannes en mit mag
 dalena ende mit horen susteren **S**y
 wistofste den rouwe mit bitteren tra
 nen ouerdenckende den doot onghen
 ihesu xpi **E**nde die stede sijne passien
 ende wat hy gheleden hadde ouer toech
 si al in a hoerre harten **T**en lesten
 iohannes hoer troeste en badt hoor
 dat si of laten soude **E**nde du oftu con
 ste soe moelste iohannes ende sterfte
 se **E**nde daer nae menpt oer lof va
 hoor ende vanden ghenen die mit
 hoor sijn ende outfinc die benedic
 tie van hoor ende ganc weder wech
Aue maria gracia plena dñs tecu
 benedicta tu in mulieribus **E**t be
 nedictus fructus ventris tui ihesus
 xpus amen. **M**aria mater grace.
Aue benigne dñe ihesu xpe etc.

Vander verzessinge ons heren ihu

Der waer die enghel des hemels
heren daeld vanden hemel ende
toegnende keerde hi om den steen ende
sat daer op alleluya alldyn. Ende liet
groot nabemighe is daer ghesiet
als die enghel des heren daeld vande
hemel alleluya. Ende sijn denckhyn was
ghelut een bluxem ende sijn cleere
blinckende als snee alleluya. Voer
waer die hoerders van vresen sijn si
vernaert gheworden als doden. all
Der die enghel antwoerde ende seide
hy den wuenen en wilt v niet ontsien
want ic weet dat ghy ihesu soeket
alleluya. v. s. 1. 2. Dit is die dach die
die heer ghemaect heuet verzessinge
wy en verbliden wy in dien dage all
laet ons bidden. **Collecte.**

W bidden verleen almachtighe
god als dat wy die die verzessinge
des heren hoechtijt nu oeffenen
dat wy van onser verlossinghe bli
scap moeten verdienen te ontfange
Quernits ihesum xpm onsen heer

Gamen. 17

74

**En seer duet vumch ghebet
tot onser heuer vrouwen.**

Floriose vrou maria goe d'rti
reijt moecht gods ewighe ma
ghet **S**ouwinghe **d**r vā heuuekie
en vā aetrie **v**rou der enghelen
en der mēschen mij vrouwe mij ad
uocactster mij ewighe woelt ende
mij toeuertuet **I**c bid di oetwoedlike
dattu di ghewerdighen wilt te
bidden voor mi elkenidighe souden
ster voor dat aulthijn **d**ijns enghē
soons mijns heren ihu xpi dat mi al
le sonde vghene worden **E**n dat mi
tijt peitene te doe ghegene worde
En daer toe enē vasten wille mi te
betereu om te verweruē gods hul
pe en woelt **E**n so wat mi gebreec
en onthlaet aen gode te danke vā
sijne gracie en gheniden die hi mi
bewyft heuet **D**at wil o wdige moe
der viullen voor mi offerende dy
seluē mit dinen ghenūken soen voor
dat aulthijn der godliker glozen
Dijn maechdelike puerheyt moer
onsaddighen mij grote onpuedheit
berde vā herte en vā lichte **D**ijn

berneē liefte en mine moet oſte
ken mi arme laenheit **P**ijn diepe
oetmoedicheit moet nedre en bughē
mi ſtucke houerdie en dnu wil
lige ghehoorzāheit moet breke en
vdrucke mijs eyghē wille ongelate
heit hartheit en vreeztheit ſich o w
de moeder ic offer en beneel mi alte
mael i dme hand en i dms ghenē
an loeus hand **E**n al dat ic ymermeer
doe mach dat leyde ſeer dery is dat
ſel altoes i dme dienst willich en be
reit ſijn **D**e maghet der maechden ſoe
te maria **I**c bidde di wt den gronde
myns harten dattu dñ grōdeloſe ge
uade betwiſen wilste an mi mēz ſtōde
als mi arm ſodige ſiele wt hare lich
dem ſteiden moet als mi tonghe
vā perſe des doots totti nē te ropē
haer met vdrere en ſel moeghen
als myn oghen ſelen breke en niet
meer ſpen **N**och mi ore met meer
en ſellē horen **D**e ſuete vrou wildan
ghedrucke des gebedes en deses
aenrapens dner ic di nu med aen
rope aenbede en cloppe totte oren
dijre goetheyt en dijre grote ont

74*

semlharticheyt ende wilt mi dan dy
hulpe verlenen als mi die leste noot
soe vrescht sel vermannen en benaen
dat ic dan los en ver van des du
uels laghen sijne macht en van
sijne boesheyt en scalcheyt Ende
verslet moet worden o hernuts
dijne verdiensten mitten ghecro
wen diens Die ewelike voorde
vader ende voor den soon ende voor
den heiligen gheest staen ende si
in ghebruyken der saligher vroech
den eweliken en yimmermeer ame
O moeder gods ghedene mijns en
outferme mijne

hemelsche borghers o gloriose
heylighe engelen gods Sinte mi
chael Sabrael ende Raphael Ende
alle neghen choren der saligher en
gelen mit minen wtuerroren en
ghel weest ghegruet Och ic bid v
ghenadeliken wilt v ghewardighe
in alle snoofte mensche by te we
sen mit uwer mynster bester mi
inghe In allen vren en oghenlic
ken alle die tijt mijns leuens Ende

sonderlinge in die vte myne doot
soe veruernet mi **O** gloriose heyl
lyghe eughel van onsen minlike
verlosser ihesu xpo die milde ghenade
de go sijne godliker goeder tizen
heyt **Quid** alle die benedictie sijne
ouerdoedigher gracen **O**p dat ic
godertierlic ende oerfaemlic naesyn
nen wel behaghenisten wille moet
comertieren in allen dinghen **In**
midden des quaden gheslaches soekende
altoes dat **Alre** gods ende sijn ghe
rechticheyt amen.

Een ghebet van onser vrouwen.

Alre minlike moeder en eerlike ma
ghet wilt alre milde oeghen op
my slaen ontfermic. wilt my bewaren
in alle mynen leuen genadelic. bescer
met my onder alre heilighen armen
van alle myne vianen ghestadlike
wilt alre minlike aensichte tot my
waerts keren altoes vriendlike dat
minlike rusten des verstaen aensichte
van alre leuen kind moet my teghe
hem sijn een minlike versouen die
awaer worden die ghy ontfmet die moe
ten in vrighe ene hartelike rouwe

Hier beghint die seue psalme die
tot oser lieue vrouwe gemaect is.

Ovrouwe en wil niet ghehen
ghen dat wy werden bezil
pet inder verbodghentheyt
gods of in sinen soorne worden ge
oeralt **O**m die eer dyns naem
o vrouwe moet ons ghenadich sijn
die gloriose vucht dyns lichte
Ander poorten der hellen ende vte
buke des afgrondes verlosse ons
mit dinen heilighen ghebede **O**uer
mits di moeten ons jop ghedaen
worden die poorten der gherechtheit
oft dat wy inder ewigheyt moeghe
vertellen dine wonderlicheden **W**ant
mer die inder doot of inder helle sijn
ende sullen di lonen o vrouwe mer die
oneermits dynre gracie dat ewighe
leuen sullen besitten **I**n myre doot
o vrouwe soe verbied en ontmoete den
briethenden leuven en den drak die
in mitten laste sijne sonerheyt ver
sinoren wil **G**lorie si den **A**ls was zc.
lich sijn sij heiliche maghet wd
ker harten di wijnen wat huer so
den stille oneermits die barmhertiche

vergheuen woran **S**alich sijn die
reynē endē dīne bloyendē madere
die ons voertijhebrocht hebben
die bloem der ewigher stoucheyt

Die suuerlichheit dijner stoucheyt
en sal met syen die verdrunghe
en die gracie dijns anlichts en sal
met verdorren **O** hebenedyt sijt
tu hoege roede van yesse die di ver
beyt hebste hent totten here di daer
sāt inden thronē der moghentheyt

O conuulike maghet du biste die
weth doer welke dat die salicheyt
vanden hemelichen scoelen ons ghe
uinnert heuet **O** vrouwe in dīne
naem moeten si weth vliegghen die
in bezoren op dat ic weder bren
ghen mach wt alle striden der beco
zighen glorie en veruunnighe

Glorie si den **I**st was **E**

Vrouwe en laet mi die hiez
ghire verbolghentheyt niet
straffen verwerue in ghenade
van minen sonden **I**n dīne re
ghenwordicheyt is al mijn beghe
erte mijn hope en mijn bekroutwe
Mijn hartz is verstroeyt in mi dat

76
licht is verstercken van mine binnen
sten. **V**erlicht mit dijne soetel
mijn blyutheit versoete mit dijne
soetichheit mijn bezouwe. **E**n wil
mi niet laten o vrouwe moeder gods
dijne gracie en cracht moeten wese
tot myne rechter siden. **O**ntferme
di myne o vrouwe ontferme dy
myne en en wil mi niet afleden
vanden lone des bloets dijns lijues
die du biste mijn verwoerster ende
vterste hoop. **O** maria gif mi dyn
hulp en gifden onghewillighen din
rechter hand weder int als ic gheset
werde inden stant mijns doots op dat
ic te hant na myne doot zulten
mach in die behaghelike scoelen
Glorie siden vader. **A**ls was ic
ontferme di myne o vrouwe
die een moeder der barmher
lichheit hente. **E**nde naden inghe
doente dijne ontfermenissen soe
zenghe mi van mine boosheden
Soete wt dyn gracie op mi en dy
ne ghewoenlike goederzrenghen
wil mi niet ontrecken. **W**ant ic mijn

ic mijn sonden di behie en voor dy be
suldighe ic mi seluen van mine sonden

Al mi versoenen mit vruchte dyns
lichaems ende vrede make tusschen my
ende mi verlost heeft **A**losse my van
den ewighen tormenten laet mijn ar
beyt inden wellken ic hier daghe
gheoeffent werde wesen een verzuol
linghe des hijsliken pijns die ic hier
souden inden weghen **G**lorie si ic

Vrouwe verhoor mijn ghedet en
mijn roepen come totti **E**n wil niet
offseren din moederlike aentouwen
van my noch en wil mi niet versmaden
om myne vantschap **E**n wil mi niet
laten inden ghedachten en inden raet
myre vanden noch en laet mi niet val
len in haere alre quaerste vorwylte
lecheyt **D**ie in dy hopen en sullen
niet sien den quastighen slanghen
en die dy verheffen mit hoghen lo
ne die sullen outgaen die hant der
hellen **O**uermits dyne ionckerlike
ouffanghens gif mi goet betrouwe
en ouermits dyne wonderlike barm
ghe verblide myne siele **I**c sal sijn
en i peitene van my woelen sonden

en sel liden totter volcomentheyt
 van mi seluen sal ic altoes vreden en
 van dy myner meer nushopen **G**lorie
Vrouwbe uten diepen heb ic ghe
 roepen totti o vrouwe verhoor
 myn stemme **O**me oeren moeten
 toe horen inden stemme dijns loncs
 en dijne glorificeringhe **V**erlosse mi
 vanden handen v mynre vianden be
 stanne en verstroye hare raet teghe
 my **V**erlosse mi inden quaden daghe
 en inden daghe mijns doots en wil
 myn siel niet vergheten **G**heleyde
 my totter haueu der salicheyt en onker
 die gherechtighen moet myn naem
 ghestreuen worden **O** vrouwe dwin
 ghe mi totten dinen soue ist dattet we
 pen deyn is onbarm di coem te hulpe
 en wes du mi een lester in deser ban
 ghez enicheyt **W**es du mi een raet
 gheker een vrouwe een meistrisse v
 make mi dine moederlike onueghen
 ghe op dat ic niet ouerfienlich en ste
 ue **G**lorie si den vader **A**ls was ic
 vrouwe verhoer myn ghebet ont
 knughe i dinen oeren mij oetnoe
 dighe bedinghe **O**re bose haet vvolget

mijn leuen en heeft neder gheset
neder aerden mijn wandringhe. **E**n
heeft my swart ghemaect mit sine
zoete en mijn gheest is seer benau
wet. **E**n wil din aensicht niet af
trecken vā mi op dat ic niet en val
mitten ghenen die daer ned' dalen
inden helen. **W**atend' din licht ende
sine gracie en wedermaeke vā ues
mijn leuen en mijn consaenae. **I**n
mi en is gheen hoep der salicheyt
noch hulp vā yemāde mer i' d'ijne
barmherticheyt sel ic hopen. **C**ome
te hulpe gif mi crachte bedwinghe
die vleyschhouwers van mijne doot
behoude mi vanden handen der boeser.
Oprecke mi en barmhertiche onthou
de mi staend' op dat ic niet onuerue
lic en val in die helle. **G**lorie si den. **ant.**
Wes gegruet ouermits welc ons
die behouder ghemaect en verlost he
uet die in deser ellenden seer ghepi
nicht werden ons moet bescreuen
dijn rechterhand en d'ijn teggenweez
dicheyt moet besanghen onse eynde.
Der ontferme. **De Istanen**
dy onser. **O**zitte ontfinedi onser.

Here ontferme di onser. **A**lste heer
 ontferme di onser. **A**der god uren hemel die alle
 heilichste maght; maer di vander ewic
 heyt in een brunt gheordneert hebste
 ontferme di onser. **S**one god behouder
 der werelt die dat alle suuerste lichaem
 der maghet maeren dy gheheulicht
 hebste in een tabernakel en mit alle
 glorien en soenheyt gheordneert
 hebste bouen die soenheyt alle crea-
 turen sienlic of onlic. **O**ntferme
 dy onser. **G**od heilige geest in wel-
 kes alle suette inlietinghe dat wort
 gods des ewighen vaders rachtelic
 ontfanghen is en vleyschelijchheit
 on ghenomen heeft in dat lichaem
 der gloriozer maghet maeren. **O**ntfer-
 me di onser. **H**eilighe dienodichheit
 een god mit wien die alle glorioeste
 maghet maer in die keiserlike heer-
 licheyt des hemels leeft en zyneers
 in die ewicheyt der ewicheit sitende
 den thronen der glorien by hare soon
 en gheworden is een milde stoffemester
 alle der hemelster santten na hare wd-
 behaghenden wille. **O**ntferme di onser.
Heilighe maer der alle hoetlyster sant-
 draechster gods des ewighen vaders

Biddē voor ons **H**eilighe maria
die alre heilichste kamer woffer xpi
des sonen gods **B**iddē voor ons **H**ei
lige maria een hemelsthe kelrew
ster des heilighen gheestes **B**iddē voor
ons **H**eilighe maria die alre uulste
mis gheesteliker der gheheeler alre hei
lichster drie uōdichheit **A**ndt voor ons
Heilighe maria een onbesmette uide
der en een alre lieffe dochter der ewi
ghe vaders **B**iddē voor ons **H**eilighe
maria die alre suetste moeder des een
ghehozen sone gods en die alre steen
ste brunt des heilighen gheestes **A**ndt.
Heilighe maria alre lieffe ghesellin
ghe der alre heilichster drie uōdichheit
Biddē voor ons **H**eilighe maria moe
der gracen der conighine der barmh
heheit een ader der geminden **B**iddē voor.
Heilighe maria een meesterse der
oetmoedichheit een spiegel alre hei
lichheit **B**iddē voor ons **H**eilighe
maria een voorsprecker der sondare
en haer goeder ture vlocuster **A**ndt.
Heilighe maria der sodare moest en
beste zuster **B**iddē voor ons **H**ei
lighe maria een daghe raet arhopen
een hant v giffens en een dner der

salicheit bidde voor ons **H**eilige maria
 moeder gods der suuerliker minnen so-
 ne doornen en stenscher der ghenaden en
 der soetheit **B**idde voor ons **H**eilige
 maria roselike pierle der reynicheit
 ende zegel der minnen **B**idde voor ons

Heilighe maria moeder des heylens
 volcs **B**idde voor ons **W**es ghenadich
 spaer ons here **W**es genadich verlos
 ons vrouwe **A**n alle quaden **V**los ons.
An heesteliken en onuerstentiken
 doot verlos **A**n den geest der son-
 derheit verlos **A**n alre oeynucht
 des herten en des helmens verlos ons.

An toornicheit hatichheit en vā alle
 quaden wille verlos **B**ieder blyscap des
 bootscaps die du di hoordest die he-
 melste vaetamer boue alle muerschep
 die die werelt warē wttoore te wese
 in een brunt des lants en een moe-
 der des woertes **V**los ons vrouwe **B**i
 der blyscap der ontfanghen menscheit
 hier die de soen gods in sijn prope-
 tighen ploeg onuermits toedoen des w-
 des en des heilighe gheestes in di en
 van di ontfanghen heeft verlos ons.

Bieder blyscap dijner vilitate doe du
 beswaert mitten verlosser alre mensche

haestelic wāderste doert ghebrechte
verlos **G** ider bliscap der ghebooren
dijns alre glorioesten kinde verlos ons.
B ider bliscap der veropenbaringhe en
der pūfemermighe dijns alre suette
kinde in den tempel verlos **G** ider bli
scap der alre glorioester opuerufens
en opueret in den hemel dijs alre goe
dertre kinde vlos **o** vrouwe **G** ider
bliscap der troester des heilighe geest
die gheleit wert verlos **G** ider bliscap
dijns heueluacerts en dijs glorfincen
ghe doe di alre ierst inghelept wordes
totter heuenichheit des slaepameres
daer die echtscap volmaect wert tussche
di onmaechelike vrouwe en tussche god
den eweliken brudegom verlos. **I**n
die vre mijsre doer **C**om ons te hulpe
vrou **I**n den daghe des ordes verlos
ons vrouwe **W**i bidden di dattu dy
wiltte gheverdighen die heilige heer
dijns alre goedertreuste kinde te be
hoeden te regeren en te bestermene
horr ons vrouwe **W**i bidden di dattu ons
den rechter alre werelden wiltte ghe
indich en goedertre maken hor **o**.
Wi bidden di dattu al onse leue mit

dijne gracie stuerē en bequāē mi
 ken wilste hoor ons **W**i bidden dy dat
 tu onse eynde mit dijne reghenwoer
 dichheit verlichyten wilste op dat dat aen
 sien der boken gheesten oſe ziele dan
 niet en verhoere hoor ons **W**i bidde
 di dattu den sondare vergiffens vā al
 hre sonden verzighen wilste en vſde
 nense weder mit dine sone hoor ons.

Wi bidden dattu ons mi i die vre oſer
 doot di hebben moete tot een amptich
 ster op dat wi dā den ouerme gheest
 genen roef en werde hoor ons **W**i bid
 den di dattu ons verzighen wilste dat wi
 niet onthonden en moete werde i der
 doot oer dat wi eerst vā dine ghebene
 diēn kinde verlatenisse hebbe onserō
 den hoor ons **W**i bidden di dat wi dine
 alre liefsten sone en oer di o alre goeder
 tirenste moeder bementlic en volhertelic
 alreoch moeten nimen hoor ons **W**i bid
 den di dattu die siele onserouder en alle
 der ghelouigher die ghestorne sijn wilste
 verzighen die ewighe zuste hoor ons.

Wi bidden di dattu ons verhoere wilste
 en verwerne die bliscappen die ewelic
 sulken dueren hoor ons **W**oeder gods
 hoor ons **A**lſter gods wi bidden dy

hoor ons **O**chter gods my bidde di
hoor ons **M**oeder des heren Spaer
ons vrouwe **O** sine vni verlos ons
vrouwe **V**riendine gods verwerue
ons vrede **W**es ghegriet maria
vol van ghenaden **E**n **O** suete ma
ghet maria verhoor mijn ghebet
En mijn roepen come toth. **Colla**
O wister gods alre goeder hren
ste maria mijn vrouwe mijn
hoop ic laye toth mit alre deuone en
offer mi seluen di te wesen een ewi
ghe dienstster **H**ier om soeloepe ic tot
dijne onghemetene bazinhardticht
op dat ic ouer nau dy gherechtich en
weder ghesoent come mach tot dine
soon die mi ghescepen en verlost he
uet **I**c bidde di o mijn vrouwe
en wil doch niet versnaden mi el
kyndighe sondarste die tot di roept
Ver ontfanc mi i dijne goeder hre
heyt du die alle mensche al gework
biste en die nyemant en vsmactste die
toth vlyen **O** vrouwe ontberme dy
mijne en wat dy by god gheen die
swaeren is soe wil doch of doe die
borden mijne sonden **I**n wil niet m
ren om dine nae di veruulsticht

mit ons te doen **D**at schynfel dijne
 glozen moet alme op mi op dat my
 colliencie gheremicht worde **O**uermits
 di weten mine gheoffert worden by
 den alte ouersten **S**heduc o vrouwe
 dattu goet dinghe voor my spreke en
 dattu die enwaerdicheyt dijns soens
 van mi merke **W**il nu o vrouwe ont
 houden want ic t dy ghehoep hebbe
 en wil mi outfermic mede dyle die
 druynghe dijne graacu **J**u dine
 handen beneel ic in myn lichie ende
 myn gheest al myn leue en myne
 interste dach **W**es my leytster totten
 vaderlande en ghewerdighe dy my toe
 te voeghen den scans der heylighen
Besprenghe my hare mit dijre soe
 lichyeit wādoer du mi sulste sien man
 wenen myns doots op dat die droe
 uighe seucheyt en pijn des doots my
 te lichter sy en spreke moet dat beste
 woort dijns soens **V**ader t dme hadde
beneel ic myne gheest **E**n met mi al
 bidde ic hier toe doen mit **F**ure steue
teghen **H**er outfāghe myn gheest
O vrouwe adrewek bidde ic di wil my
 outferme en co my te hulpe t myne soe

Ic he des dat ic niet verdient en
heb mer du conighine der barmhertic
heyt wtrephe din hand den ghenen
die van hier vaert en wes ghedachtich
in dinre barmherticheden dattu my
verlosses vten kinnelacken der hel
len **H**uer en binen wil du in deser
woestet encheyt mynleuyter wesen.
myn raetgeestheit. myn vrouwe. myn
weystrasse wil du my mit dyne moe
derlike omhellinghe lauen op dat ic
niet nutter haestugheit onuersienli
ker doot van hier ghetoghen en wer
de **amen.**

**Een anote ende seer ymich ghe
bet totten ghebenediden vif won
den ons hefs heren ihu xpi.**

Ohene here ihu xpi ghebenedyt
moeten sijn v ghebenedide wo
den die ghi outfinc door v ghebene
dide vy rechter hand voor in arme
sondaerse albin ic alsoe ditz genalle
i groten sonden onnuits becoringe des
bosen vinnits op dat ic niet vwonē en
mach wordē vā hē op die werck van
uwer goetliker hand ic in arme sōdner
niet vloze en mach bliuē **amē. pē. nofte.**

O hene here ihu xpe Ghebūdyt moete
 ghi v ghebūdyde wonden die gi ontfaē
 te luyffhant voor mi arme sōdaer al
 bin ic alsoe dick genulle t grote sonden
 oinuis my gte manchet vā mi seluen
 niet vrsen en mach soe wil mi weder
 op trecke door v grōdolose offeruyltichē
 wil mi arme creature statelic nutken
 t uwe godlihe dienst dāne. **pater nē.**

O hene here ihu xpe ghebūdyt moe
 ten wesen en ghi v ghebūdyde wōden
 die ghi ontfaē door v ghebūdyde rech
 ter voet voor mi arme sōdaer al bi
 ic alsoe dick uae ghevolget mit wal
 sche licht deser werelt in gter ydeler
 glorie al verre ghedwaelt vā uwer
 godliker gracie wilt mi weder ropē t den
 wech des gherechtighē lichtes t godli
 ker lezen en v gheboe te hondē en te
 volbringhen op dat ic arme sōdaere
 comē mach tot ene salighe eynde dāne

O hene here ihu xpe ghe **pater nē.**
 būdyt moete sijn die ghebūdyde wōde
 die gi offint t v ghebūdyde lucht voet
 door mi arme sōdaer al heb dick ver
 smilt geweest uwe dele nist te gebu
 ken tot uwe sielē salicheit en v ghete
 hebbe mi sōde te behen en mach ge
 weest hebbe pētenne te doe en te vol

v wtuercoren sone ghestort heeft
als hi hem om onsen wille al naer
het ontleden en ander calupnie bin
den En also iamerliker en onghel
nadeliken gheselen datter met heete
en bleef an sine heilighe lichaem
Verleent hude ons daghelose broet
Ouermids dat duerbaer bloet dat v
emghe gheborē sone om onsen wille
ghestort heeft. Doe hem die scarpe
doerne crone als onghenadeliken
in sin heughe hoeft gheperset also
wredeliken tot inden herten ghesla
ghen wort Wergif ons onse misdact
als wi den ghenen doen die teghens
ons misdadich sin Doer dat heilighe
preciose bloet dat v ghebēdide lieue
zoen om onsen wille ghestort heeft
anden berch van caluarien als hem
sin heilighe cleden vā sine soete lichaem
also onghenadelike vhardet in die
pen wonde gheschort werde vdroget
En mitten zware cruce gheperset
ware En leide ons niet in becorm

ghe. **D**on dat duerbaer bloet dat vge
 bñdide lieue soen onder galghen des
 cruces hanghende wt sinen heilighen
 handē en voeten die mit plompe na
 yserē naghelen doer slaghen worde
ayer verlost ons vanden quade **A**me
Quermds dat duerbaer bloet dat v
 wtuercore emghe sone wt sinre heili
 gher siden ghestort heeft die mit een
 re spere was doer stekē. anit welken
 heilighe bloede hi ons vlost heeft wt
 des duuels handē **E**n mit welke hei
 lighen water hi ons ghewasschen heeft
 vand smitten onser sonden **A**lso wilt
 o hemelsche vader des duerbareē bloe
 des ghedachtich wesen. dat v ghebñdi
 de soen aldus menich warue en aldus
 ouuloedeliken om onsen wille wt so
 groter minne ghestort heeft **I**nde
 wilt ons goedertieren en ghenadich
 sin en gracie gheuen also te leuen dat
 die heilighe bloet niet te v gheefs ghe
 stort en moet wesen en alle salighe
 ghelouighe zielen wilt hoer pme

hoortten Amos.

In verbeteren van allen die dit ghe
bet vorstaen en bet beleuen **S**o du
ket ghyre dwaesheit do men aldy
mit aendachticheit en mit danckbaer
heit der salicheit die ons ghecome is
Dumms dat duerbaer bloet ons
hen ihu xpi. een pr nr meer mach
verdienen dan hondert pr nr en son
der deuocie want aldy leerdet ee goet
heilyc leerre sinen discipule die hem
beuole waren te leren

Handwritten scribbles and faint text, possibly including the name 'Amos'.

Handwritten initials or small text, possibly 'PF'.

Large, faint handwritten scribbles and illegible text.

Handwritten numbers '22220'.

SS

~~scribble~~

Handwritten text, possibly "Handwritten" or similar, written in a cursive script.

AS

scribble

scribble

~~scribble~~

scribble

26

1697 &
London on

July 27

1697

1697

1697

1697

